

در دوراهی جنگ و صلح؛

در یک هفته ۳۰ غیرنظامی، ۴۲ نیروی امنیتی و ۲۷ طالب کشته شده‌اند

بر اساس معلومات منابع امنیتی، حمله‌های گروه طالبان پس از امضای توافق‌نامه صلح با امریکا افزایش یافته است. این افزایش در حالی است که مقام‌های حکومت افغانستان برای آغاز مذاکرات صلح، می‌کوشند. حکومت تاکنون حدود سه هزار زندانی طالب را رها کرده و در نظر دارد که به زودی دو هزار طالب زندانی دیگر را نیز رها سازد. هم‌چنان حکومت اعلام کرده که برای رسیدن به صلح پایدار با گروه طالبان در حالت آتش‌بس اعلام‌نشده قرار دارد و به تمام نیروهای امنیتی دستور داده که در حالت فعال دفاعی قرار داشته باشند. وضعیتی که از سوی طالبان شکسته شده و این گروه به این خواست واقعی نگذاشته است. اما با آن‌هم حکومت افغانستان متعهد به این طرح بود است. با این حال گروه طالبان پس از امضای توافق‌نامه صلح با امریکا بیش از سه هزار و ۵۰۰ حمله بر سنگرهای نیروهای امنیتی راه‌اندازی کرده است.

۴

ارگ:

فهرست نامزدوزیران سپیدار هنوز به ما نرسیده

۳

افغانستان در معرض تهدیدات حوادث طبیعی قرار دارد

۴

فقر جامعه‌شناسی آموزش و پرورش در افغانستان

افغانستان کشوری است که سالیان مدید را با جنگ سپری کرده و ریشه‌های عمیق آن بعد از گذشت بیست سال (از زمان حکومت انتقالی) تا حال با کمک چندین کشور اروپایی و امریکایی هنوز خشکانیده نشده است. افغانستان تاکنون نتوانسته است بر جنگ و خون‌ریزی غلبه کند. سیاستمداران و سیاست‌گذاران تا حال نتوانسته‌اند راه‌حل درستی برای مقابله با این معضلات پیش‌کش کنند.

۲

ویژه‌گی‌های حکومت‌داری خوب در قانون اساسی افغانستان

قانون اساسی، عالی‌ترین سند حقوقی یک کشور است که اصول سیاسی، ساختار، جایگاه و حدود قدرت سیاسی دولت را تعیین می‌کند و تضمین‌کننده حقوق شهروندان می‌باشد. به مفهوم دیگر، این هنجار برتر، کیفیت و چگونه‌گی اداره کشور را معین می‌کند.

۵

سرپرست وزارت صحت عامه: روند ابتلا به ویروس کرونا در کشور رو به کاهش است

۸صبح، کابل: احمدجواد عثمانی، سرپرست وزارت صحت عامه می‌گوید که بر اساس بررسی‌های این وزارت روند ابتلا به ویروس کرونا در کشور رو به کاهش است.

آقای عثمانی که روز یکشنبه، یکم سرطان در یک نشست خبری صحبت می‌کرد، گفت که وزارت صحت عامه وضعیت عمومی ابتلا به ویروس کرونا را در سه شاخص بررسی کرده است. به گفته او، این سه شاخص عبارت از مطالعه سطح مثبت بودن نتایج لابراتواری، درجه بستر شدن بیماران در شفاخانه‌های اختصاصی کووید-۱۹ و مشاهده اعراض و علائم کلینیکی بیماری کووید-۱۹ در نزد افراد بوده است.

احمدجواد عثمانی خاطر نشان کرد: «گمانه بر این زده می‌شود که تعداد واقعات ابتلا به ویروس کرونا در سطحی رسیده است که آهسته‌آهسته در حال کم شدن است.» او کاهش موارد ابتلا به ویروس کرونا را یک نوید خوش برای مردم خواند، اما در عین حال تأکید کرد که باید توصیه‌های صحی برای جلوگیری از شیوع ویروس کرونا، به صورت جدی رعایت شود. سرپرست وزارت صحت عامه در این نشست خبری گفت که علیه کارمندان صحی شایعاتی نادرست در شبکه‌های اجتماعی به نشر رسیده است که گویا اعضای بدن بیماران را بیرون می‌کنند و یا با تزریق دارو بیماران را می‌کشند.

او افزود که علیه این نوع تبلیغات که روحیه کارمندان صحی را آسیب می‌رساند، به صورت جدی اقدام می‌کند و از مردم نیز خواست که دست به این چنین شایعات نزنند. بر اساس آخرین آمار رسمی وزارت صحت عامه که روز یکشنبه نشر شد، با ثبت ۴۰۹ مورد تازه ابتلا به ویروس کرونا در یک شبانه‌روز گذشته، شمار مجموعی بیماران کووید-۱۹ در کشور به ۲۸ هزار و ۸۳۳ تن افزایش یافته است. تاکنون هشت هزار و ۷۶۴ تن از بیماران کووید-۱۹ در کشور صحت‌یاب شده‌اند و ۵۸۱ بیمار دیگر نیز جان باخته‌اند.

حنیف اتمر درباره قانون‌مندسازی حضور مهاجران افغان با دبیر شورای امنیت ملی ایران گفت‌وگو کرد

۸صبح، کابل: محمدحنیف اتمر، سرپرست وزارت امور خارجه که روز گذشته در راس یک هیأت بلندپایه دولتی به تهران رفته بود، با علی شمخانی، دبیر شورای امنیت ملی ایران دیدار و گفت‌وگو کرد.

طبق اعلام وزارت خارجه، در این دیدار که روز یکشنبه، یکم سرطان انجام شد، دو طرف روی تلاش‌ها برای قانون‌مندسازی حضور مهاجران افغانستان در ایران، رعایت حقوق بشری آن‌ها، پی‌گیری تحقیقات دو جانبه درباره دو حادثه اخیر برای مهاجران و مبارزه مشترک با شبکه‌های قاچاق و مبارزه با تروریسم گفت‌وگو کرده است.

در خبرنامه وزارت خارجه آمده است که مشارکت و حمایت کشورهای همسایه به ویژه ایران نیز بخشی از اجنای مورد بحث این نشست بوده است. حنیف اتمر در این دیدار تأکید کرده است که صلح در افغانستان کلید ثبات و امنیت منطقه است. او مشارکت و تفاهم کشورهای همسایه به

حمله طالبان به ولسوالی نهرین بغلان؛ دو سرباز پولیس و هشت طالب کشته شدند

۸صبح، کابل: پولیس بغلان می‌گوید که در پی حمله طالبان بر پاسگاه‌های نیروهای امنیتی در ولسوالی نهرین بغلان، هشت طالب کشته شده‌اند. جاوید بشارت، سخنگوی پولیس بغلان گفت که در این حمله دو سرباز پولیس ملی نیز کشته شده‌اند.

سخنگوی پولیس بغلان به روزنامه ۸صبح گفت که گروه طالبان ساعت ۱:۰۰ بامداد روز یکشنبه، یکم سرطان، یک رشته حملات تهاجمی را بر پاسگاه‌های نیروهای امنیتی در ولسوالی نهرین راه‌اندازی کردند.

او افزود که این حمله با مقاومت نیروهای امنیتی روبه‌رو شد و درگیری حدود سه چهار ساعت ادامه داشت.

جاوید بشارت خاطر نشان کرد که در این درگیری‌ها هشت عضو گروه طالبان کشته و هفت عضو دیگر این گروه زخمی شدند. سخنگوی پولیس بغلان کشته شدن دو سرباز پولیس محلی و زخمی شدن چهار سرباز پولیس ملی و محلی در این حمله را تأیید کرد.

بشارت از جانب دیگر گفت که به دکان‌داران و مردم محل نیز خسارت مالی در این حمله وارد شده است. ولسوالی نهرین در ۷۵ کیلومتری شمال شرق شهر پلخمری، مرکز ولایت بغلان قرار دارد.

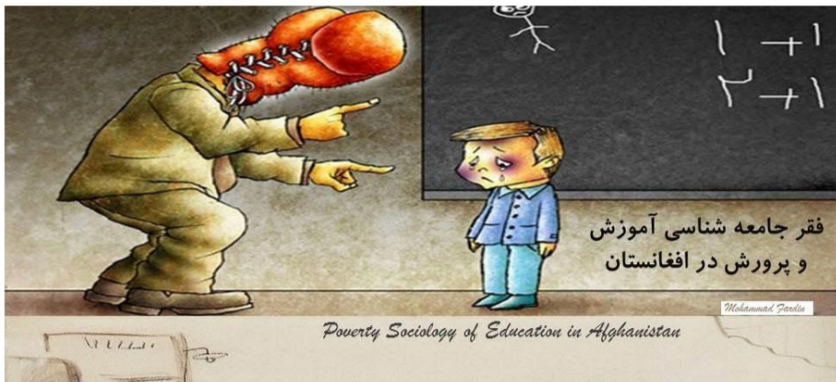
بیماران جان می‌دهند، متخصصان «داخله» به شفاخانه‌های کرونا نمی‌روند

سرپرست وزارت صحت عامه، به تازه‌گی در نشستی خبری بیان کرد که عدم حضور پزشکان و متخصصان «داخله» در شفاخانه‌های کرونا، از مهم‌ترین مشکلات این مراکز درمانی در هرات است. طی روزهای اخیر، انتقادهای بی‌پروایی برخی پزشکان متخصص در مهار...

۷

فقر جامعه‌شناسی آموزش و پرورش در افغانستان

سیاسی، اقتصادی، دینی و... داشته باشند. در بخش جامعه‌شناسی محتوا، پیرامون محتوای رسمی و غیررسمی مکاتب پژوهش صورت می‌گیرد. الف: محتوای رسمی، به ارزش‌ها و هنجارهای مطرح در کتاب‌های درسی، توجه دارد.

ب: محتوای غیررسمی، مستقیماً اثر نوشتاری ندارد و به صورت غیرمستقیم عرضه می‌شود؛ تابلوها و تصاویری که در در و دیوار مکتب آویخته شده‌اند. انتخاب نوع کتاب‌های کتابخانه، مثال‌هایی که معلم در خلال درس برای فهم موضوعی مطرح می‌کند، تأکید معلم بر نکته‌ای و یا گذشت سریع از نکته دیگری در مقابل پرسش شاگرد و در نهایت نوع پوشش و رفتار اجتماعی معلم سر صنف، هر یک به صورت پنهان فرهنگ خاصی را ترویج می‌کند. این فرهنگ به مرور زمان در اکثر شاگردان نهادینه می‌شود.

فرجام سخن این‌که ما در افغانستان با فقر جامعه‌شناسی آموزش و پرورش مواجه‌ایم. عدم شناخت جامعه و نوعیت آموزش در طی سالیان متمادی ضربه‌های محکمی بر پیکر افغانستان وارد کرده است. امروزه نهاد آموزش و پرورش را با یک رویکرد نمی‌توان نگرینست؛ باید برای آن برنامه‌ریزی کرد و مشکلات و موانع آن را از میان برداشت تا بدین ترتیب جامعه بتواند به پیشرفت و توسعه پایدار نایل آید. از این رو است که ما در دانشگاه‌های معتبر دنیا با رشته‌ها و گرایش‌های جامعه‌شناسی آموزش و پرورش (جامعه‌شناسی تربیتی)، روان‌شناسی تربیتی، فلسفه تعلیم و تربیت، اقتصاد آموزش و پرورش، سیاست آموزش و پرورش و حتی انسان‌شناسی آموزش و پرورش روبه‌رو هستیم که هر یک در تلاش است این دستگاه عظیم جامعه را با پویایی و موفقیت به پیش ببرد. جامعه‌پذیری، ایجاد زمینه‌های ارزشی و هنجارهای مشترک و کنترل اجتماعی، سازوکارهایی‌اند که آموزش و پرورش به واسطه آن‌ها جامعه را سامان می‌دهد و از ناهنجاری‌ها و خشونت‌ها جلوگیری به عمل خواهد آورد. اگر در افغانستان مدعیان و برنامه‌ریزان به صورت درست با کمک جامعه‌شناسی آموزشی تدابیری را روی دست گیرند، بدون شک در آینده این مشکلات را نخواهیم داشت؛ زیرا شناخت جامعه و تلاش در آموزش و پرورش، می‌تواند بهترین راه برای بیرون‌رفت از وضعیت فعلی باشد.

آموزش و پرورش به عنوان یک نهاد اجتماعی، ترکیبی از مکتب و افرادی است که به طرق مختلف در چارچوب مکتب با یکدیگر در کنش و واکنش‌اند. بدین ترتیب، بخشی از فرایند آموزش و پرورش در چارچوب نهاد اجتماعی مکتب صورت می‌گیرد، ولی بخشی دیگر خارج از آن. بر همین اساس، جامعه‌شناسان معمولاً آموزش و پرورش را با «جامعه‌پذیری» یا «اجتماعی شدن» مترادف می‌دانند. یان رابرتسون، آموزش را تقریباً مترادف با «جامعه‌پذیری» می‌داند، زیرا هر دو واژه در بر دارنده‌ی مفهوم انتقال فرهنگ از شخص یا گروهی به شخص یا گروهی دیگر است. به عقیده وی، «آموزش عبارت است از انتقال منظم و سازمان‌یافته دانش، مهارت‌ها و ارزش‌ها». از نظر امیل دورکیم، آموزش و پرورش یک امر اجتماعی است و یک عنصر اصلی جامعه‌شناسی نیز محسوب می‌شود. آگوست کنت، آموزش و پرورش را به منزله‌ی فرایند تهذیب و تزکیه آدمی می‌داند. از نظر اسپنسر، غایت آموزش و پرورش تدارک و تأمین زنده‌گی بهتر برای فرد در جامعه است.

جامعه‌شناسی آموزش و پرورش در بخش‌های مختلف به پژوهش‌های جامعه‌شناختی آموزشی و تأثیرات آن بر رفتار مردم و سوق دادن جامعه به عرش یا فرش می‌پردازد. در بخش جامعه‌شناسی مکتب و تمامی رویدادهایی که در چارچوب مکتب رخ می‌دهند، مورد بررسی و پژوهش قرار می‌گیرند. حتی بعضی از موضوعات آن مانند روش تدریس معلمان یا برنامه‌ریزی درسی، به تنهایی می‌توانند تخصص «خاص» باشند. در این حوزه مطالعات و پژوهش‌ها روی عمل‌کرد مکتب، مدیریت، ارتباط معلم و مدیر، ارتباط مدیریت با دفاتر و نهادهای تعلیم و تربیه و برخورد با آیین‌نامه‌ها، روش تدریس معلم، ارتباط معلم و شاگرد و در نهایت چگونه‌گی فضای فزینی مکتب متمرکز است. یکی از مسایل مهم این حوزه که به نوعی بخش‌های دیگر نهاد آموزش و پرورش را درگیر کرده، شکست تحصیلی تعدادی از شاگردان است که هر ساله شاهد ناکامی، ترک تحصیل و پایین بودن سطح سواد آنان هستیم. این افراد که دارای سواد کافی نیستند، نمی‌توانند تصمیمات درستی را اتخاذ کنند؛ این‌که از کدام راه امرار معیشت کنند، در کدام گروه‌ها قرار بگیرند، به کدام شخص رأی دهند و یا تحلیلی بر اوضاع

افغانستان کشوری است که سالیان مدید را با جنگ سپری کرده و ریشه‌های عمیق آن بعد از گذشت بیست سال (از زمان حکومت انتقالی) تا حال با کمک چندین کشور اروپایی و امریکایی هنوز خشکانیده نشده است. افغانستان تاکنون نتوانسته است بر جنگ و خون‌ریزی غلبه کند. سیاستمداران و سیاست‌گذاران تا حال نتوانسته‌اند راه‌حل درستی برای مقابله با این معضلات پیش‌کش کنند که مورد قبول همه‌ی گروه‌های سیاسی، قومی و مذهبی واقع شود. به نظر من یکی از بزرگ‌ترین راه‌ها برای حل «مشکل»، شناختن آن است. چنان‌چه پیدا است، مشکلات افغانستان به درستی شناسایی نشده است. عده‌ای از کسانی که به دنبال شناخت مشکل هم هستند، شناختی از جامعه و نهادهای تربیتی آن ندارند. شناخت یک جامعه زمانی صورت می‌گیرد که با بینش جامعه‌شناسانه به رفع نواقص آن اقدام شود. شناخت جامعه و پرورش نسل جدید دوام و بقای جامعه را تضمین خواهد کرد.

از آن‌جا که دوام و بقای هر جامعه مستلزم آن است که مجموع باورها، ارزش‌ها، دانش‌ها و مهارت‌های آن‌ها به نسل‌های جدید منتقل شود و اعضای جدیدی نظر به تکامل جوامع بشری متولد و تربیت شوند تا سکان‌دار جامعه‌ی آینده باشند و این مسوولیت عظیم را به پیش ببرند، ضروریات حیاتی مردم را تولید و توزیع کنند، نظم اجتماعی را برقرار و محفوظ بدارند، بدون شک در این زمینه نقش اساسی را آموزش و پرورش برعهده دارد. آموزش و پرورش به معنای اعم، مترادف با «جامعه‌پذیری» است.

هر جامعه‌ای آموزش و پرورش را در اولویت برنامه‌های کاری و توسعه‌ای خود قرار می‌دهد تا از طریق آن، نسل‌های جدید را پرورش دهد و بقای اجتماعی و فرهنگی خود را تضمین کند. پرورش اجتماعی و فرهنگی افراد در افغانستان نیز باید طوری باشد که به اعضای فعال جامعه مبدل شوند. جامعه برای پرورش مردم خود از چند نهاد استفاده می‌کند که اهم آن‌ها عبارت‌اند از: آموزش و پرورش، خانواده و دین. این نهادها جنبه‌های مختلف تربیت افراد جامعه، به ویژه کودکان و جوانان را برعهده دارند. به طور کلی، نهاد آموزش و پرورش، به نظام آموزشی جامعه اشاره می‌کند. این نظام مرکب است از دانشگاه‌ها و آموزشگاه‌ها، برنامه‌ها و فعالیت‌های آموزشی، اعضای آموزشی و دانش‌آموزان، که به امر تدریس و تحصیل مشغول‌اند.

«جامعه‌شناسی آموزش و پرورش» که رشته‌ای علمی نسبتاً جدید است، ریشه در آثار جامعه‌شناسان قرن نوزدهم دارد و به مطالعه روابط میان آموزش و پرورش و جامعه، از طریق کاربرد منظم دانش، مفاهیم، نظریه‌ها، روش‌ها و فنون جامعه‌شناسی می‌پردازد. برای جامعه‌ی نوپایی چون افغانستان نیاز مبرم است تا در این زمینه (جامعه‌شناسی آموزش و پرورش) پژوهش کند تا از طریق دیدگاه جامعه‌شناسانه و ترویج فرهنگ کثرت‌گرایی و هم‌دیگرپذیری با کمک نهادهای آموزشی بر مشکلات فایق آید.

نبود شفافیت در مصرف بودجه‌ی مبارزه با کرونا

پس از اختصاص بودجه‌های هنگفت در مبارزه با ویروس واکبردار کرونا، اینک اسنادی وجود دارد که نهادهای ذی‌دخل در امر مبارزه با این ویروس در کارهای‌شان شفافیت را رعایت نکرده‌اند و به وجوه مالی اختصاص یافته در این مبارزه در شماری از نهادها دست‌برد شده است. به اساس سندهایی که به دست ۸صبح رسیده است تنها در چهار ولایت، کم‌تر از ۱۵۰ میلیون افغانی در خریداری تجهیزات طبی از بودجه اختصاص یافته برای مبارزه با ویروس کرونا در مقایسه به نرخ بازار تناقض وجود دارد و این اسناد نشان می‌دهند که بخش‌هایی از این بودجه حیفاومیل شده است.

با آن‌که وزارت صحت عامه و وزارت مالیه درباره چگونه‌گی اختصاص و مصرف بودجه دولت در امر مبارزه با کرونا اطلاع‌رسانی کرده‌اند، اما مجلس نماینده‌گان از اقدام مقامات ذی‌دخل ناراضی است. سیدعظیم کبرزانی، منشی کمیسیون مالی و بودجه مجلس به این باور است که هنوز شفافیت لازم در مورد مصرف بودجه در ولایت‌ها و حتا در مرکز وجود ندارد. او هم‌چنان گفته است که از چگونه‌گی مصرف بودجه نگران‌اند. دیده‌بان شفافیت افغانستان نیز با انتقاد از نحوه اطلاع‌رسانی نهادهای ذی‌دخل، به شفافیت در این پروسه بی‌باور است و این نهاد به نبود مکانیسم مشخص برای واضح ساختن حساب‌دهی اجتماعی اشاره می‌کند.

به قول شفیق‌الله شهیم معین مالی و اداری وزارت صحت عامه، حکومت ۱۵ میلیون دالر را برای خرید تجهیزات مورد نیاز برای مبارزه با ویروس کرونا در اختیار این وزارت قرار داده است. او هم‌چنان گفته است که از این پول تجهیزات پزشکی از داخل و خارج کشور جهت مبارزه با ویروس کرونا خریده شده است. این در حالی است که در شفاخانه‌های اختصاصی مبارزه با ویروس کرونا همواره کمبود وسایل ضروری برای رسیده‌گی به بیماران حاد گزارش می‌شود. شمرور خان مسجدی، سخنگوی وزارت مالیه گفته است که وزارت مالیه برای مبارزه با کرونا تا کنون دست کم ۱۶ میلیارد افغانی هزینه کرده است.

سخنگوی وزارت مالیه اضافه می‌کند که تا کنون پولی که برای توزیع نان خشک به نیازمندان و مصارف ولایت‌های کشور مدنظر گرفته شده بود، مصرف شده است. وزارت مالیه از تلاش‌های لازم برای تأمین شفافیت برای حساب‌دهی خبر می‌دهد، اما گزارش‌ها می‌رسانند که هم در مصرف بودجه ولایتی و هم در توزیع نان برای شهروندان بی‌بضاعت شفافیت لازم وجود ندارد.

از شروع همه‌گیری ویروس کرونا در کشور، متأسفانه نهادهایی که مسوولیت مستقیم مهار این بیماری را داشتند، در اجرای وظایف‌شان مسوولانه برخورد نکردند. در اوایل این بحران در کشور، وزارت صحت عامه، بی‌برنامه بود و هر روز دستورالعمل تازه‌ای برای شهروندان صادر می‌کرد. از سوی دیگر ناتوانی این وزارت در اطلاع‌رسانی درست، باعث شد تا هراس بی‌پیشینه‌ای ایجاد شود و مردم نیز در فقدان رهبری درست این بحران و فقدان امکانات با مشکلات زیادی دست‌وپنجه نرم کنند.

از همان آغاز، شفاخانه‌های اختصاصی با کمبود امکانات روبه‌رو بودند، این در حالی است که وجوه مالی کافی در اختیار این وزارت قرار داشته است. با وجودی که معین وزارت صحت عامه خریداری وسایل مورد ضرورت برای رسیده‌گی بیماران کووید-۱۹ را تأیید می‌کند، اما در عمل، شفاخانه‌های مرکز و ولایات با کمبود ابزار آزمایش و ماشین‌های آکسیجن و کمبود ظرفیت‌های لازم برای پذیرش بیماران روبه‌رو بودند. در این شفاخانه‌ها مردم به صورت کتله‌ای هجوم می‌بردند و شماری از آن‌ها که پذیرفته نمی‌شدند، با ناامیدی و هراس به خانه بر می‌گشتند، تجربه مدیریت بحران کرونا در افغانستان نشان‌دهنده ضعف آشکار رهبری در سکتور صحی افغانستان است. امیدواریم تغییر جدید در رهبری سکتور صحت با تغییراتی در برنامه‌ها و عملکرد این وزارت همراه گردد. ناکارآمدی ساختاری، فساد گسترده اداری، ورود داروهای بی‌کیفیت به کشور و عدم نظارت از شفاخانه‌های خصوصی از چالش‌های عمده، پیش روی رهبری جدید وزارت صحت است. از رهبری جدید وزارت صحت انتظار می‌رود تا بر مجموع فعالیت‌های صحی در کشور نظارت جدی اعمال کند و علیه فساد و ناکارآمدی فراگیر در یکی از حیاتی‌ترین بخش‌ها مبارزه جدی کند.

کمیته اضطرار مبارزه با کرونا پول صرفیه آب و برق یک دوره‌ی ۳۵۰ هزار خانواده را در کابل پرداخت

برشنا کم‌تر از یک هزار افغانی بوده است. او در این نشست خاطر نشان کرد که تنها مشترکانی که مصرف‌شان تا یک هزار افغانی بوده است، هزینه برق‌شان بر اساس تفاهم‌نامه پرداخته شده و دیگران باید پول‌شان را پرداخت کنند. حمیدالله یلانی، رییس عمومی آب‌رسانی کشور نیز در نشست خبری مشترک با والی کابل و مسوولان شرکت برشنا تأکید کرد که بر اساس تفاهم‌نامه تنها پول مصرف آب آن شمار از خانواده‌هایی که کم‌تر از یک هزار افغانی مصرف کرده‌اند، در یک دوره پرداخته می‌شود. مسوولان کمیته اضطرار مجادله با ویروس کرونا در کابل می‌گویند که تصمیم برای معافیت پول یک دوره آب و برق ۳۵۰ هزار خانواده در شهر کابل را به هدف کمک به خانواده‌هایی گرفته‌اند که از وضع قرنطین به هدف جلوگیری از شیوع ویروس کرونا متضرر شده‌اند.

برشنا بل دوره‌ی اول مشترکانش در کابل را صادر کرده است. محمدیعقوب حیدری، والی کابل روز یکشنبه، یکم سرطان در یک نشست خبری گفت که براساس تفاهم‌نامه‌هایی که با مسوولان شرکت آب‌رسانی و شرکت برشنا امضا شده است، پول صرفیه برق خانواده‌هایی که واجد شرایط هستند، پرداخته می‌شود. والی کابل گفت خانواده‌هایی که پول صرفیه آب و برق دوره‌ی اول را پرداخته‌اند و مصرف‌شان کم‌تر از یک هزار افغانی بوده است، در دور دوم به اندازه مصرف دور اول‌شان از سوی کمیته اضطرار مبارزه با ویروس کرونا پرداخته می‌شود. احمدخالد استانکزی، رییس تجارتی شرکت برشنا گفت که در دوره‌ی اول در شهر کابل ۶۶۰ هزار بل صرفیه برق را صادر کرده است. به گفته او، از این میان پول صرفیه برق ۳۱۱ هزار مشترک شرکت

۸صبح، کابل: کمیته اضطرار مجادله با ویروس کرونا در کابل با امضای دو تفاهم‌نامه با شرکت آب‌رسانی و شرکت برشنا، پول صرفیه آب و برق دولتی یک دوره سال جاری حدود ۳۵۰ هزار خانواده را در کابل پرداخت. این تفاهم‌نامه‌ها روز یکشنبه، یکم سرطان، بین محمدیعقوب حیدری، رییس کمیته اضطرار مبارزه با ویروس کرونا در کابل، احمدخالد استانکزی، رییس تجارتی شرکت برشنا و حمید یلانی، رییس عمومی آب‌رسانی امضا شد.

محمدیعقوب حیدری، والی کابل در هشتم جوزا اعلام کرده بود که کمیته اضطرار مبارزه با ویروس کرونا در کابل پول برق و آب یک دوره‌ی خانواده‌هایی را که مصرف‌شان تا یک‌هزار افغانی باشد، پرداخت می‌کند و به این ترتیب ۳۵۰ هزار خانواده در کابل از پرداخت پول برق و آب معاف می‌شوند.

این تصمیم اما تا کنون اجرایی نشده بود و دلیل آن نیز عدم پرداخت پول از سوی کمیته اضطرار مبارزه با ویروس کرونا خوانده شده بود. شرکت

مهدی راسخ، عضو این مجلس به روزنامه ۸ صبح گفت که هیأت اداری مجلس نماینده‌گان روز یکشنبه، بیست و پنجم جوزا در دیدار با رییس جمهور غنی و رییس شورای عالی مصالحه ملی، خواستار تسریع این روند شده بودند، زیرا به گفته وی، اداره‌ها در حال حاضر از سوی سرپرستان مدیریت می‌شود که «خلاف قانون» است. وی افزود، محمداشرف غنی در دیدار تصریح کرده بود که فهرست در سهم وی نهایی است و نیاز است با عبدالله عبدالله، رییس شورای عالی مصالحه ملی در این مورد گفت‌وگو شود. آقای عبدالله اما در دیدار با هیأت اداری مجلس وعده کرده بود که نامزدویرانش را به زودی به ارگ معرفی می‌کند.

آقای راسخ گفت که ادامه این شرایط «حاکمیت قانون را آسیب‌پذیر می‌سازد» و به این ترتیب کابینه‌ای بر مبنای قانون وجود نخواهد داشت. وی تصریح کرد، اعضای مجلس پیش‌تر خواهان معرفی نامزدویران شده‌اند تا کار در اداره‌ها را قانون‌مند سازند. مسوولان در دارالانشای مجلس نماینده‌گان می‌گویند که تاکنون تنها اسناد پنج نامزدویر به این مجلس فرستاده شده است. رحیم‌الله غالب، معاون امور پالیسی و مسلکی ریاست عمومی دارالانشای مجلس نماینده‌گان به روزنامه ۸ صبح گفت که اسناد نامزدویران وزارت‌های امور خارجه، اطلاعات و فرهنگ، صحت عامه، مالیه و امور زنان به این نهاد فرستاده شده است. این در حالی است که ارگ به تازه‌گی هارون چخان‌سوری را به عنوان نامزدویر معادن و پترولیم و رنگینه حمیدی را به عنوان نامزدویر معارف به مجلس معرفی کرده است.

محمداشرف غنی و عبدالله عبدالله در بیست و هشتم ثور توافق‌نامه سیاسی را امضا کردند که تا کنون از آن یک ماه و چهار روز زمان می‌گذرد. بر اساس این توافق‌نامه، سهم پنجاه درصدی دو طرف در کابینه تثبیت شده است. پیش‌تر منبعی گفته بود که سپیدار قصد داشت فهرست تمامی پُست‌هایش را یک‌جا به ارگ بسپارد، اما یک گروه میانجی به دلیل بحران کرونا و وضعیت کنونی، خواستار تسریع معرفی نامزدویران از سوی سپیدار شد که تأییدی عبدالله عبدالله را در پی داشت. گفتنی است که بر اساس معلومات، وزارت‌های امور داخله، اقتصاد، تجارت و صنایع، زراعت، ترانسپورت و هوانوردی، اقوام و قبایل، تحصیلات عالی، مخابرات و تکنولوژی، مهاجرین و عودت‌کننده‌گان و دو وزارت‌خانه دیگر سهم عبدالله عبدالله در کابینه آینده است.

ارگ: فهرست نامزدویران سپیدار هنوز به ما نرسیده

قرار دارد. یک منبع در حزب جنبش اما می‌گویند که این حزب نام سه نامزدویر را به عبدالله عبدالله سپرده و با وجود ملاحظاتی، در مورد معرفی آنان اطمینان دریافت کرده است. به نقل از این منبع، بشیراحمد ته‌ینج به عنوان نامزدویر زراعت، کنشکا ترکستانی به عنوان نامزدویر مهاجرین و عودت‌کننده‌گان و قدرت‌الله ذکی به عنوان نامزدویر ترانسپورت و هوانوردی سهم این حزب در کابینه آینده خواهد بود. این در حالی است که منبع آگاه در سپیدار می‌گوید، سهم حزب جنبش ملی تنها دو نامزد وزیر در کابینه آینده است. به گفته این منبع، اسم قدرت‌الله ذکی به تازه‌گی جای‌گزین راحله دوستم در بحث‌ها شد، اما نامزدویری بشیراحمد ته‌ینج و کنشکا ترکستانی پیش‌تر از آدرس این حزب مطرح بود. این بحث‌ها در حالی ادامه می‌یابد که مجلس نماینده‌گان منتظر دریافت فهرست نامزدویران است تا تکلیف کابینه را روشن سازد.

احدی، کنشکا ترکستانی، قدرت‌الله ذکی، حسن عبدالله‌ی، عباس بصیر و نجیب اقا فهیم به چشم می‌خورد. گفتنی است که پیش‌تر ابقای مسعود اندرابی در سمت وزارت امور داخله از سوی منابع معتبر در سپیدار تأیید شده بود. منابع آگاه در سپیدار اما می‌گویند که از میان فهرست ۱۴ نفری، مصطفی مستور که قرار بود نامزدویر تجارت و صنایع شود، از فهرست خارج شده و به عنوان وزیر دولت در امور صلح مقرر می‌شود. گفتنی است که این وزارت در حال حاضر به عنوان دارالانشای شورای عالی مصالحه ملی نیز فعالیت می‌کند. با این حال، منبع می‌افزاید که عباس بصیر و حسن عبدالله‌ی نیز از فهرست خط زده شده‌اند و به این ترتیب، احزاب وحدت اسلامی به رهبری محمد محقق و کریم خلیلی به سهم خود یک‌یک نامزد وزیر در کابینه خواهند داشت. از سویی هم، به نقل از منبع، احتمال معرفی مولوی شهزاده شاهد نیز بنا بر دلایلی در شک‌وت‌زدید

ارگ ریاست جمهوری می‌گوید که فهرست نامزدویران جناح سپیدار را هنوز دریافت نکرده است. مقامات در ارگ از سپیدار می‌خواهند که فهرست نامزدویرانش را هر چه زودتر نهایی کند و به ارگ ریاست جمهوری بسپارد. به گفته این مقامات، فهرست نامزدویران سهم ارگ در حال نهایی شدن است و تنها بحث‌ها روی یکی یا دو پُست ادامه دارد که به زودی تکمیل می‌شود. این در حالی است که گفت‌وگوها روی نامزدویران در سپیدار هم‌چنان ادامه یافته است. هر چند فهرستی از نامزدویران سپیدار در رسانه‌های اجتماعی نشر شده بود، اما منابع می‌گویند که تغییراتی اندک در آن اعمال شده است. بر اساس معلومات منابع، مصطفی مستور از رده نامزدویران خارج شده و قرار است به عنوان وزیر دولت در امور صلح مقرر شود. هر چند سهم برخی از احزاب سیاسی نیز در فهرست سپیدار مشخص شده، اما با آن هم گفت‌وگوها روی برخی از پست‌ها هم‌چنان ادامه یافته است. بیش از یک ماه از امضای توافق‌نامه میان ارگ و سپیدار زمان می‌گذرد، اما دو طرف هنوز نتوانسته‌اند فهرست نامزدویران را آماده کنند تا ارگ به مجلس نماینده‌گان بفرستد. صدیق صدیقی، سخنگوی ارگ ریاست جمهوری روز یکشنبه، یکم سرطان به روزنامه ۸ صبح گفت که فهرست نامزدویران سهم ارگ در حال نهایی شدن بوده و گفت‌وگوها تنها روی یکی دو پُست ادامه یافته است. وی افزود که احتمال دارد این گفت‌وگوها تا امروز نهایی شود. با این حال، آقای صدیقی گفت که فهرست سپیدار هنوز به ارگ ریاست جمهوری نرسیده، اما ابراز امیدواری کرد که این فهرست به زودی با ارگ ریاست جمهوری شریک شود تا هر چه زودتر در اختیار مجلس نماینده‌گان قرار گیرد.

در جناح سپیدار اما منابعی می‌گویند گفت‌وگوها روی برخی از پُست‌ها هنوز ادامه یافته است. در حالی که سهم سپیدار ۱۱ وزارت است، یک فهرست ۱۴ نفری این جناح در اختیار روزنامه ۸ صبح قرار گرفته که قرار است ۱۱ نامزدویر از میان آن انتخاب شوند. در این فهرست نام‌های مولوی شهزاده شاهد، نوررحمان اخلاقی، مصطفی مستور، بشیراحمد ته‌ینج، سیدسعادت منصور نادری، فضل‌احمد معنوی، محمدمسعود اندرابی، معصومه خاوری، انوارالحق

ارگ در حال نهایی شدن بوده و گفت‌وگوها تنها روی یکی دو پُست ادامه یافته است. وی افزود که احتمال دارد این گفت‌وگوها تا امروز نهایی شود. با این حال، آقای صدیقی گفت که فهرست سپیدار هنوز به ارگ ریاست جمهوری نرسیده، اما ابراز امیدواری کرد که این فهرست به زودی با ارگ ریاست جمهوری شریک شود تا هر چه زودتر در اختیار مجلس نماینده‌گان قرار گیرد.

نارضایتی مجلس نماینده‌گان و دیده‌بان شفافیت از چگونگی مصرف بودجه مبارزه با کرونا

اصلاً نشر نشد و قراردادهای بزرگی که در مرکز از طریق روند تدارکات ملی تطبیق شده بود هم از آن پیروی کرد. او حتا با اشاره به رد شدن تعدیل بودجه دولت از سوی مجلس می‌گوید که دخیل نشدن کمیسیون مالی و بودجه مجلس در تمام روندهای مربوط به مصرف بودجه، از دلایلی است که مجلس رای موافق به تعدیل بودجه نداده است.

نگرانی مجلس نماینده‌گان
مجلس نماینده‌گان هم از مصرف رسیدن بودجه مربوط به کرونا راضی نیست. سیدعظیم کبرزانی، منشی کمیسیون مالی و بودجه مجلس به این باور است که هنوز شفافیت لازم در مورد مصرف بودجه در ولایت‌ها و حتا در مرکز وجود ندارد. او می‌گوید که برخی از والیان برخی از ولایت‌ها از جمله هرات حاضر نشدند که با حضور در صحن علنی مجلس، از شفافیت لازم در مورد مصرف بودجه به مردم و رسانه‌ها اطمینان دهند. آقای کبرزانی تصریح می‌کند که مجلس نماینده‌گان هنوز در مورد چگونگی به مصرف رسیدن بودجه مربوط به کرونا و بودجه اضطراری آن نگران است و دولت مکلف به پاسخ‌گویی شفاف به مردم است. گفتنی است که عواید داخلی دولت در اوایل سال مالی حدود ۲۰۸ میلیارد افغانی برآورد شده بود اما بحران کرونا سبب شد که ۴۸ میلیارد افغانی کسر عواید در بودجه به وجود آید. دولت برای جبران کسری، روی به تنقیص بودجه آورد و درخواست قرضه از صندوق بین‌المللی پول کرد.

ولایت‌های کشور مدنظر گرفته شده بود، مصرف شده، اما هنوز گزارش مصرف وزارت صحت عامه و ریاست عمومی اداره امور ریاست جمهوری به وزارت مالیه نرسیده است. وی تأکید می‌کند که هشت میلیارد افغانی هم برای پروژه‌های تولیدی زراعتی در افغانستان در سند بودجه تعدیل به میان آمده اما مجلس با آن موافقت نکرده و یک میلیارد افغانی آن به مصرف رسیده است.

نارضایتی دیده‌بان شفافیت
با این وصف، اما دیده‌بان شفافیت افغانستان نگاه خاص خودش را به مصرف بودجه دولت در مبارزه با کرونا پیروسی دارد. ناصر تیموری، مسوول دادخواهی و ارتباطات دیده‌بان شفافیت می‌گوید که مصرف بودجه مبارزه با کرونا و گزارش‌دهی در مورد آن از طریق اداره‌های محلی گام مثبتی جهت ایجاد شفافیت شمرده می‌شود. او تصریح می‌کند که این موضوع می‌تواند نقش مهمی در ظرفیت‌سازی اداره‌های محلی و کاهش تمرکز دولت مرکزی بر مصرف بودجه داشته باشد اما ساختار نظارتی بر مصرف بودجه به گونه درست تطبیق نشده است. وی می‌گوید که برای نظارت نهاد‌های مدنی، شوراهای ولایتی، خبرنگاران و سایر نهاد‌های نظارتی بر مصرف بودجه کرونا، زمینه‌سازی لازم نشده است. آقای تیموری اضافه می‌کند که با وجود گزارش‌دهی اداره‌های محلی از مصرف بودجه کرونا، اطلاعات مورد نیاز برای حساب‌دهی اجتماعی نشر نشده است. به باور وی، اطلاعات حساب‌دهی اجتماعی شامل فیات و قیمت اجناس خریداری شده در ولایت‌ها است که

طی سال جاری به این وزارت پرداخت شود. او هم‌چنین گفت که بانک انکشاف آسیایی هم تا کنون ۴۰ میلیون دالر امریکایی را برای خرید تجهیزات پزشکی، دارو و سایر مواد مورد نیاز برای مبارزه با کرونا مدنظر گرفته است.

اختصاص میلیون‌ها افغانی
در همین حال وزارت مالیه هم با حساب‌دهی در مورد چگونگی مصرف بودجه برای مبارزه با کرونا، به این باور است که تلاش‌های لازم برای تأمین شفافیت وجود دارد. شمروز خان مسجدی، سخنگوی وزارت مالیه به روزنامه ۸ صبح می‌گوید که این وزارت برای مبارزه با کرونا تا کنون دست‌کم ۱۶ میلیارد افغانی هزینه کرده است. آقای مسجدی می‌گوید که از مجموع این مبلغ، پنج میلیارد افغانی به ریاست عمومی اداره امور ریاست جمهوری تخصیص داده شد تا از طریق شرکت انکشاف ملی برای ساخت‌وساز شفاخانه‌های درمان بیماران کرونا، خرید تجهیزات، انتقال گندم و آگاهی‌رسانی هزینه شود. او می‌افزاید که ۱.۷ میلیارد افغانی به وزارت صحت عامه مدنظر گرفته شد و دست‌کم دو میلیارد افغانی هم به ولایت‌های مختلف کشور فرستاده شد. به همین ترتیب آقای مسجدی اضافه می‌کند که در حدود ۲.۸ میلیارد افغانی هم برای توزیع نان به نیازمندان در ۳۴ ولایت کشور اختصاص داده شده است. سخنگوی وزارت مالیه اضافه می‌کند که تا کنون پولی که برای توزیع نان خشک به نیازمندان و مصارف

بحث‌ها در مورد بودجه مصرف شده از سوی دولت برای مبارزه با کرونا این روزها در رسانه‌ها با حرارت دنبال می‌شود. وزارت صحت و وزارت مالیه با آن‌که پیرامون چگونگی مصرف بودجه

اطلاع‌رسانی کرده، اما مجلس نماینده‌گان و دیده‌بان شفافیت افغانستان با انتقاد از نحو اطلاع‌رسانی، دولت را به بی‌باوری به اصل شفافیت متهم می‌کنند. مجلس می‌گوید که نگران چند و چون مصرف بودجه است، دیده‌بان شفافیت افغانستان هم به نبود مکانیسم مشخص برای واضح ساختن حساب‌دهی اجتماعی اشاره می‌کند.

بودجه مصرفی وزارت صحت عامه
وزارت صحت عامه از مصرف میلیون‌ها افغانی برای مبارزه با کرونا در کشور خبر می‌دهد. شفیق‌الله شهیم، معین مالی و اداری وزارت صحت عامه کشور چندی قبل در نشست خبری گفت که با ثبت نخستین مورد مثبت ویروس کرونا در کشور، حکومت دست‌کم ۱۵ میلیون دالر را برای خرید تجهیزات مورد نیاز جهت مبارزه با ویروس کرونا در اختیار وزارت صحت عامه قرار داد. آقای شهیم ادامه داد که از این پول، تجهیزات پزشکی از داخل و خارج کشور جهت مبارزه با ویروس کرونا خریداری شد. آقای شهیم افزود که علاوه بر این، بانک جهانی دست‌کم ۵۱ میلیون دالر امریکایی را برای مبارزه با ویروس کرونا به وزارت صحت اختصاص داد و قرار شد که این مبلغ

مسبب بهوش

سیدحسن حسینی

عبدالحمید حسینی

با آن که مقام‌های بلندپایه‌ی حکومتی گفته‌اند که به زودی مذاکرات صلح در قطر آغاز می‌شود، گروه طالبان به حملاتش افزوده است. این گروه در یک هفته اخیر در ۱۵ ولایت، حمله‌هایش را راه‌اندازی و مابین‌های کنار جاده‌های‌اش را کارگذاری کرده است که در پی آن، ۳۰ غیرنظامی کشته و ۱۷ غیرنظامی دیگر زخمی شده‌اند.

هم‌چنان در حمله‌های گروه طالبان بر مواضع نیروهای امنیتی، در حدود ۴۲ سرباز کشته و ۹ سرباز دیگر زخمی شده‌اند. در مقابل، گروه طالبان نیز تلفاتی را متقبل شده‌اند؛ طوری که در حمله‌های تدافعی نیروهای امنیتی حدود ۲۷ طالب کشته شده‌اند.

بر اساس معلومات منابع امنیتی، حمله‌های گروه طالبان پس از امضای توافق‌نامه صلح با امریکا افزایش یافته است. این افزایش در حالی است که مقام‌های حکومت افغانستان برای آغاز مذاکرات صلح، می‌کوشند. حکومت تاکنون حدود سه هزار زندانی طالب را رها کرده و در نظر دارد که به زودی دو هزار طالب زندانی دیگر را نیز رها سازد. هم‌چنان حکومت اعلام کرده که برای رسیدن به صلح پایدار با گروه طالبان در حالت آتش‌بس اعلام‌نشده قرار دارد و به تمام نیروهای امنیتی دستور داده که در حالت فعال دفاعی قرار داشته باشند. وضعیتی که از سوی طالبان شکسته شده و این گروه به این خواست وقعی نگذاشته است. اما با آن‌هم حکومت افغانستان متعهد به این طرح بود است. با این حال گروه طالبان پس از امضای توافق‌نامه صلح با امریکا بیش از سه هزار و ۵۰۰ حمله بر سنگرهای نیروهای امنیتی راه‌اندازی کرده است.

هم‌چنان سازمان ملل متحد در تازه‌ترین گزارشش گفته است که خشونت‌ها از سوی گروه طالبان پس از امضای توافق صلح با امریکا دو درصد افزایش یافته است. در این گزارش تصریح شده که گروه طالبان در سه ماه گذشته پنج هزار و ۵۴۳ حمله را در سراسر کشور راه‌اندازی کرده است. در همین حال شورای امنیت کشور نیز گفته است که در یک هفته گذشته ۴۲ غیرنظامی کشته شده‌اند. جاوید فیصل، سخنگوی شورای امنیت ملی، روز یک‌شنبه، یکم سرطان در توییتی نوشته است، در هفته‌ای که گذشت ۱۰۵ تن از غیرنظامیان به شمول کودکان و زنان در حملات طالبان زخمی شده‌اند. وی تصریح کرده است که گروه طالبان به تعهداتش برای کاهش خشونت و تلاش برای صلح عمل نکرده است و در هفته گذشته، ۱۸ ولایت شاهد حملات مرگ‌بار این گروه بوده است. این در حالی است که تنها در هفته گذشته این گروه بر ولایت‌های هرات، کابل، لوگر، غور، بادغیس، فاریاب، بدخشان، کندز، میدان‌وردک، غزنی، جوزجان، تخار، پکتیا، خوست و نیمروز حمله کرده است.

در دوراهی جنگ و صلح؛

در یک هفته ۳۰ غیر نظامی، ۴۲ نیروی امنیتی و ۲۷ طالب کشته شده‌اند

منجر به کشته شدن چهار نیروی امنیتی شده است. هم‌چنان گروه طالبان در ۲۴ جوزا بر ولسوالی پسابند غور نیز حمله کرده که در نتیجه این حمله هفت تن از نیروهای امنیتی کشته شده‌اند. در مقابل نیروهای امنیتی اعلام کرده‌اند که یک ولسوال نام‌نهاد طالبان برای ولسوالی تیوره، در ضد حمله نیروهای امنیتی در ولایت غور کشته شده است.

ولایت لوگر نیز در هفته گذشته شاهد حمله خونینی بود. در یک حمله تفنگ‌داران شناخته‌نشده چهار عضو یک خانواده کشته شدند. شاه‌پور احمدزی، سخنگوی پولیس لوگر گفته است که این حمله در بیست و چهارم جوزا رخ داده و تفنگ‌داران ناشناخته نیمه‌های شب وارد یک خانه شده و یک مادر، دو دختر و یک پسر را به رگبار بسته‌اند. در این حادثه دو عضو دیگر این خانواده زخمی شده و برای درمان به کابل منتقل شده بودند. مسوولیت این رویداد را هنوز کسی به عهده نگرفته است.

ولایت شرقی ننگرهار نیز از حادثات دلخراش در امان نمانده است. در بیست‌وپنجم جوزا یک مابین کنار جاده در این ولایت انفجار کرد که در نتیجه آن یک غیرنظامی کشته و سه غیرنظامی دیگر زخمی شدند. مقام‌های محلی ننگرهار گفته‌اند که این مابین در پیش روی ریاست گمرک این ولایت رخ داده است. سخنگوی والی ننگرهار گفته است که این انفجار ناشی از مابین کنار جاده‌ای بوده و یک موتر نوع «التو» را هدف قرار داده است.

هم‌چنان ولایت‌های فاریاب، کندز، جوزجان و تخار در شمال کشور نیز شاهد حملات گسترده گروه طالبان بوده‌اند. گروه طالبان در ۲۵ جوزا دو تن از باشنده‌گان ولایت بدخشان را در ولسوالی خان‌آباد ولایت کندز تیرباران کردند. مقام‌های محلی گفته‌اند که این افراد در یک موتر مسافربری نوع «۴۰۴» از بدخشان به سوی کابل در حرکت بودند که در مسیر خان‌آباد با «چیک‌پاینت» گروه طالبان روبه‌رو شدند. افراد گروه طالبان این دو نفر را از موتر پیاده و تیرباران کرده‌اند. هم‌چنان مقام‌های امنیتی کندز تصریح کرده‌اند که در پی حمله گسترده و شب‌هنگام گروه طالبان بر یک پاسگاه نیروهای امنیتی در ولسوالی آفتاش کندز سه نیروی خیزش مردمی کشته شده‌اند. رسانه‌های محلی اما مرگ هفت نفر را گزارش داده‌اند. با این حال مقام‌های محلی تصریح کرده‌اند که با اعزام نیروهای امنیتی این حمله دفع شده و حدود ده تن از جنگ‌جویان طالب نیز کشته شده‌اند.

فاریاب نیز در هفته گذشته شاهد حملات تهاجمی گروه طالبان بوده است. بر اساس گفته‌های منابع امنیتی گروه طالبان در یک هفته گذشته سه بار بر ولسوالی قیصار ولایت فاریاب حمله کرده‌اند که در نتیجه پنج تن از نظامیان و ۲۱ تن از جنگ‌جویان گروه طالب کشته شده‌اند. علاوه بر این در یک رویداد

گروه طالبان اما حمله بر مراکز صحنی و غیرنظامیان را رد کرده است. ذبیح‌الله مجاهد، سخنگوی گروه طالبان با نشر اعلامیه‌ای گفته است که این گروه حملاتش را پس از امضای توافق‌نامه صلح با امریکا کاهش داده است. علاوه بر این او گزارش شورای امنیت ملی کشور را که در آن گفته شده بود ۴۲ تن از غیرنظامیان در حملات طالبان کشته و ۱۰۵ تن دیگر زخمی شده‌اند را رد کرده است. وی این بار تصریح کرده که در قتل‌های غیرنظامیان دست ندارند.

با این همه شماری از ولایات شاهد حملات تهاجمی و انفجاری بود. در هفته گذشته ولایت کابل شاهد انفجار دو مابین بود. در این انفجارها شش تن کشته و شش تن دیگر زخمی شدند. در ۲۳ جوزا یک انفجار در داخل مسجد شیرشاه سوری در ساحه کارته چهار کابل راه‌اندازی شد که در نتیجه آن عزیزالله مفلح، خطیب این مسجد و سه نمازگزار دیگر کشته شدند. وزارت امور داخله اعلام کرد که در این انفجار هشت نمازگزار دیگر زخم برداشته‌اند. علاوه بر این در سی‌ام جوزا یک مابین مقتائیسی در ولسوالی پغمان این ولایت انفجار کرد که در نتیجه آن دو تن کشته و شش تن دیگر زخمی شدند. پولیس کابل ضمن تایید این رویداد گفته است که در نتیجه انفجار مابین مقتائیسی در ولسوالی پغمان ولایت کابل دو نفر به شمول یک زن کشته و شش غیرنظامی دیگر زخم برداشته‌اند. تا کنون مسوولیت این دو حمله را کسی به عهده نگرفته است.

ولایت‌های غربی هرات، بادغیس، نیمروز و غور نیز هفته خونینی را پشت سر گذاشتند و شاهد حملات تهاجمی گروه طالبان بوده‌اند. بر اساس معلومات منابع محلی، گروه طالبان در ۲۳ جوزا بر نیروهای مرزی در ولایت هرات حمله کرد که در نتیجه آن پنج نیروی امنیتی کشته و ۶ تن دیگرشان زخمی شده‌اند. هم‌چنان در نتیجه انفجار یک مابین کنار جاده در این ولایت سه سرباز امنیتی کشته و سه تن دیگر زخمی شده‌اند. این حادثه زمانی رخ داده است که موتر هاموی نیروهای امنیتی با مابین کارگذاری شده از سوی گروه طالبان برخورد کرد. در عین حال مقام‌های محلی در ولایت بادغیس نیز تصریح کرده‌اند که در نتیجه حمله گروه طالبان بر ولسوالی قادس این ولایت دو تن از نیروهای امنیتی کشته شده‌اند. شماری از منابع محلی به روزنامه ۸صبح گفته‌اند که در این حمله چهار نیروی امنیتی دیگر زخم برداشته‌اند. مقام‌های امنیتی اما این ادعا را تأیید نکرده‌اند.

در نیمروز نیز طالبان بر نیروهای امنیتی حمله کرده‌اند که در نتیجه آن چهار نیروی امنیتی کشته شده‌اند. مقام‌های محلی گفته‌اند که این گروه در ۲۵ جوزا بر ولسوالی خاشرود نیمروز حمله کرده است که

افغانستان در معرض تهدیدات حوادث طبیعی قرار دارد

احمدتیمیم عظیمی

سخنگوی وزارت دولت در امور رسیده‌گی به حوادث

پی‌آمدهای منفی آن بی‌کاری است. بی‌کاری یکی از عوامل خشونت و ناامنی به شمار می‌رود. حتا زمین‌های سربازگیری برای مخالفان را بیش‌تر مساعد می‌سازد، به گونه‌ای که در سال ۱۳۹۷ در ولایات مختلف کشور به ویژه ولایات نامن، شاهد آن بودیم که صدها جوان به صفوف گروه‌های مخالف بابت امرار معیشت‌شان پیوستند.

دست‌کم با این راه‌ها، می‌توان با حوادث طبیعی مقابله کرد:

- ایجاد سیستم فعال جهت هشداردهی قبل از وقوع حوادث،
- تشخیص و تثبیت محلات آسیب‌پذیر در برابر حوادث،
- مقاوم‌سازی و تحکیم‌کاری محلات آسیب‌پذیر،
- ایجاد انسیتوت تحقیقاتی در مورد حوادث و راه‌های جلوگیری از آن،
- آموزش‌های مسلکی برای کارگران حوزه مدیریت حوادث،
- شامل کردن آموزش‌های مدیریت حوادث و راه‌های مقابله با آن در نصاب تعلیمی کشور،
- حفظ جنگل‌ها و باغ‌ها و مقاوم‌سازی آن‌ها،

گرسنه‌گی شاهد جان باختن خودشان و عزیزان‌شان باشند.

افغانستان با جمعیت نزدیک به ۳۳ میلیونی‌اش در حال حاضر با ویروس واکیر کرونا دست‌وپنجه نرم می‌کند که شدیداً در برابر حوادث طبیعی آسیب‌پذیر است.

حوادث طبیعی شبیه سیلاب‌ها، لغزش زمین، زلزله، برف‌کوچ و خشک‌سالی و حوادث غیر طبیعی/ جنگ‌های داخلی روزانه و سالانه از مردم افغانستان قربانی‌های بی‌شماری می‌گیرد، قسمی که در سال ۱۳۹۷ مردم افغانستان اوج خشک‌سالی بی‌پیشنه را تجربه کردند.

خشک‌سالی جدا از این‌که به کشاورزان کشور صدمه رسانید، منجر به بی‌جاشدن دسته‌جمعی و بروز خشونت‌های محلی شد و نزدیک به ۶۰۰ هزار خانواده از اثر آن متضرر شدند.

خشک‌سالی در سایر کشورها پی‌آمدهای ناگوار زیادی دارد مخصوصاً کشورهایی که اقتصادشان روی زراعت استوار باشد؛ اما یکی از برجسته‌ترین

جدید و تکنولوژی‌های نوین راه‌های مقابله عقلانی و تخنیکی با حوادث طبیعی را دریافت کند و خود را از مرگ و ویرانی نجات بدهد. هر چند تا حالا نتوانسته به موفقیتی حتمی، دست یابد، اما به نتایجی دست یافته است.

در این میان وقایه از آسیب‌ها و کاهش میزان آسیب‌پذیری در برابر حوادث در کشورهای جنگ‌زده و توسعه‌نیافته مثل افغانستان، بسیار دشوار و پرهزینه است.

افغانستان از جمله کشورهایی است که در برابر انواع حوادث، حوادث طبیعی، غیر طبیعی و حتا حوادث بیولوژیکی شدیداً آسیب‌پذیر است.

آسیب‌پذیری مردم افغانستان در برابر حوادث بیولوژیکی به لحاظ اقتصادی و فقر بیش‌تر است. دامنه‌ی فقر و تنگ‌دستی در جامعه ما به حدی افزایش یافته است که برای شهروندان حالا جز زنده ماندن، چیز دیگری معیار و ملاک نیست.

مردم در چنین شرایط، ترجیح می‌دهند تا در جاده‌ها از اثر کرونا جان دهند، نه این‌که در خانه در پی فقر و

ویژه‌گی‌های حکومت‌داری خوب در قانون اساسی افغانستان

اصطلاح حکومت‌داری خوب (Good Governance) از دهه ۱۹۹۰ به این سو، به طور اساسی مورد توجه صاحب‌نظران و اندیش‌مندان قرار گرفته است. حکومت‌داری خوب در نقطه مقابل حکومت‌داری بد طرح شده و به اعمال حاکمیت و مدیریت بر مبنای شاخص‌هایی چون: تعامل دو سویه حکومت با شهروندان، گروه‌ها و تشکلات اجتماعی و مدنی، مشارکت دادن آن‌ها در فرآیند تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری، حاکمیت قانون، پاسخ‌گویی، مسؤلیت‌پذیری، فسادناپذیری حکومت، گسترش عدالت و مانند آن اطلاق می‌شود.

قانون اساسی، عالی‌ترین سند حقوقی یک کشور است که اصول سیاسی، ساختار، جایگاه و حدود قدرت سیاسی دولت را تعیین می‌کند و تضمین‌کننده حقوق شهروندان می‌باشد. به مفهوم دیگر، این هنجار برتر، کیفیت و چگونگی اداره کشور را معین می‌کند و با بررسی آن در حوزه نظر و عمل می‌توانیم به خوبی معین کنیم که ویژه‌گی‌های حکومت‌داری خوب به چه میزان کاربردی شده است. به نظر می‌رسد هر یک از شاخص‌های حکومت‌داری خوب به نحوی در قانون اساسی افغانستان مورد تأکید قرار گرفته است.

حکومت‌داری خوب، نمی‌تواند یک نسخه استاندارد باشد. در این جا الگوی یک ساینز، اندازه همه مطلوب نیست چرا که حکمرانی خوب در کشورهای مختلف بایستی بر اساس اوضاع و احوال و شرایط فرهنگی آن‌ها باشد. به هر حال اصول بنیادین حکمرانی خوب، جهانی و همه‌گانی است. در ادامه به ارزیابی ویژه‌گی‌های حکومت‌داری خوب در قانون اساسی افغانستان پرداخته می‌شود.

۱- حاکمیت قانون

در ساده‌ترین بیان، حاکمیت قانون، یعنی انجام هر عملی مطابق قانون باشد. تساوی و برابری افراد در برابر قانون یکی از ابزارهای حاکمیت قانون می‌باشد. یکی از دیدگاه‌های حاکم در حقوق اساسی مدرن که تقریباً تمامی صاحب‌نظران حقوق و علوم سیاسی بر آن اجماع دارند، اصل حاکمیت قانون است. پیشینه اصل محدودیت حکمرانان را می‌توان از زمان ارسطو یاد کرد.

در قانون اساسی افغانستان بر این اصل تأکید اساسی شده است. ماده ۲۲: «هر نوع تبعیض و امتیاز بین اتباع افغانستان ممنوع است.» از جمله مبانی حاکمیت قانون، شناخت مسؤلیت زمامداران در صورت تخلفی از قوانین می‌باشد که در اصول متعددی به آن اشاره

هم‌چنین امنیت حقوقی مانند تأمین آزادی بیان در ماده ۳۴: «آزادی بیان از تعرض مصون است، مورد حمایت قرار گرفته است.»

۳- نظارت و کنترل‌پذیری

در ارتباط با نظارت قوه قضایی بر سایر قوا، ماده ۱۲۱ قانون اساسی افغانستان مقرر می‌دارد: «بررسی مطابقت قوانین، فرامین تقنینی، معاهدات بین‌الدول و میثاق‌های بین‌المللی با قانون اساسی و تفسیر آن‌ها بر اساس تقاضای حکومت و یا محاکم، مطابق به احکام قانون از صلاحیت ستره‌محکمه می‌باشد.»

شورای ملی دارای صلاحیت‌های ذیل برای نظارت و کنترل‌پذیری است: ماده ۹۰: «تصویب، تعدیل یا لغو قوانین و یا فرمان‌های تقنینی؛ تصویب بودجه دولتی و اجازه اخذ یا اعطای قرضه.»

۴- مشارکت

مشارکت شهروندان در تعیین سرنوشت‌شان یکی از اصول بنیادین حقوق عمومی محسوب می‌شود. مشارکت سیاسی شهروندان در فرآیند تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری و اجرای آن، شامل فعالیت شهروندان به صورت نماینده مردم یا یک مقام حکومتی و یا یک شهروند عادی می‌شود.

مشارکت از راه انتخابات (ماده ۳۳): اتباع افغانستان حق انتخاب کردن و انتخاب شدن را دارا می‌باشند، مشارکت در تشکیل جمعیت‌ها و عضویت در آن‌ها (ماده ۳۵): اتباع افغانستان حق دارند، به منظور تأمین مقاصد مادی و یا معنایی، مطابق به احکام قانون، جمعیت‌ها تأسیس نمایند، مشارکت شهروندان در فعالیت‌های اقتصادی (ماده ۱۰): دولت، سرمایه‌گذاری‌ها و تشبثات خصوصی را مبتنی بر نظام اقتصاد بازار، مطابق به احکام قانون، تشویق، حمایت و مصونیت آن‌ها را تضمین می‌نماید.

مشاهده می‌شود هر یک از مؤلفه‌های حکمرانی خوب به گونه‌ای در قانون اساسی افغانستان مورد تأکید بوده اما در عمل تحقق ویژه‌گی‌های حکومت‌داری خوب مستلزم تلاش بیش‌تر در کشور است.

هم‌چنین ماده ۱۲۹ در خصوص مسؤلیت حقوقی محکمه در صدور رای و ماده ۳۳ در رابطه با مسؤلیت جزایی و اداری آنان در صورت ارتکاب جرم یا تخلف نیز جالب توجه است. ماده قانون اساسی افغانستان ۱۲۹: «محکمه مکلف است اسباب حکمی را که صادر می‌نماید در فیصله ذکر کند.» ماده قانون اساسی افغانستان ۱۳۳: «هر گاه قاضی به ارتکاب جنایت متهم شود، ستره‌محکمه مطابق به احکام قانون به حالت قاضی رسیده‌گی نموده، پس از استماع دفاع او، در صورتی که ستره‌محکمه اتهام را وارد بداند، پیشنهاد عزلش را به رییس جمهور تقدیم و با منظوری آن از طرف رییس جمهور، قاضی متهم از وظیفه معزول و مطابق به احکام قانون مجازات می‌شود.»

۲- امنیت

امنیت افراد انسانی در جلوه‌های مختلف مادی و معنایی قابل تصور می‌باشد که قانون اساسی ضرورت احترام به آن‌ها مکرراً مورد تأکید قرار داده است.

ماده ۲۴ قانون اساسی افغانستان: «آزادی حق طبیعی انسان است. این حق جز آزادی دیگران و مصالح عامه که توسط قانون تنظیم می‌گردد، حدودی ندارد. آزادی و کرامت انسان از تعرض مصون است. دولت به احترام و حمایت آزادی و کرامت انسان مکلف می‌باشد.»

شده است؛ مثلاً در ماده ۶۹: «رییس جمهور در برابر ملت و ولسی جرگه مطابق به احکام این ماده مسوول می‌باشد.» در خصوص مسؤلیت سیاسی رییس جمهور در برابر ملت، توجه شده است. مسؤلیت سیاسی وزیران نیز در ماده ۷۷: «وزرا وظایف خودشان را با حیث آمرین واحدهای اداری در داخل حدودی که این قانون اساسی و سایر قوانین تعیین می‌کنند، اجرا می‌نمایند. وزرا از وظایف مشخص خودشان آزد رییس جمهور و ولسی جرگه مسوولیت دارند.» و مسوولیت جزایی آنان در ماده ۷۸: «هر گاه وزیر به ارتکاب جرایم ضد بشری، خیانت ملی و یا سایر جرایم متهم گردد، قضیه با رعایت ماده یک‌صدوسی‌وچهارم این قانون اساسی به محکمه خاص محول می‌گردد.» مورد توجه قرار گرفته است.

ماده ۱۰۲ قانون اساسی کشور مسوولیت جزایی وکلای ملت را بیان می‌کند: «هر گاه عضو شورای ملی به جرمی متهم شود، مأمور مسوول از موضوع به مجلسی که متهم عضو آن است، اطلاع می‌دهد و متهم تحت تعقیب عدلی قرار گرفته می‌تواند. در مورد جرم مشهود، مأمور مسوول می‌تواند متهم را بدون اجازه مجلسی که او عضو آن می‌باشد تحت تعقیب عدلی قرار دهد و گرفتار نماید.»

کارآفرینی؛

راه حل بی‌کاری در کشور

نعیم جویا

کارشناس ارشد مدیریت بازرگانی و استاد دانشگاه

صورت موفقیت، برای صاحب کسب‌وکار منافع زیادی ایجاد می‌کند.

رضایت‌مندی: هیجان و چالش‌های اداره یک کسب‌وکار به زنده‌گی کارآفرینان پویایی می‌بخشد و رضایت‌مندی و احساس انگیزه روانی.

بدون شک، در کشور ما افراد خلاق و نوآور هستند؛ آن‌ها در فکر تأسیس سازمان هستند، اما در کشوری که هیچ دروازه‌ای وجود نداشته باشد، آیا کارآفرین می‌تواند سرمایه‌گذاری کند؟ بدون شک جواب نه است. کشوری که همه‌ی دروازه‌هایش به روی کالاهای خارجی باز است، کشوری که هر روز یک سرمایه‌گذار دزدی شده و از بین می‌رود، کشوری که امنیت شهروندان را تأمین کرده نمی‌تواند، به نظرم محال است که در آن کارآفرین با چنین وضعیتی ایده خلاق خود را به کسب‌وکار تبدیل کند.

یگانه راه حل برون‌رفت از وضعیت کسالت‌بار و فاجعه‌آور، تأمین امنیت، به وجود آوردن صلح سراسری، حمایت سرمایه‌گذاران، قفل کردن دروازه‌های باز، ایجاد بستر پذیرش مغزهای متفکر، حمایت ایده‌ی نو و خلاق، تشویق افراد خلاق و صاحب ایده است. این افراد با حمایت دولت می‌توانند ایده‌های خود را به کسب‌وکار تبدیل کرده و افراد زیادی را در سازمان خود استخدام کنند. بدون شک، استخدام افراد بی‌کار در تشبثات کوچک و متوسط، زمینه شکوفایی اقتصاد را مهیا ساخته و به زودی زمینه پیش‌رفت آماده خواهد شد.

نیازها را شناسایی می‌کند و آن‌ها را برآورده می‌سازد؛ فرصت‌ها را به دست‌آوردها تبدیل می‌کند؛

منابع و امکانات را به سوی هدف سوق می‌دهد؛ برای تقاضاهای بالقوه محصول می‌آفریند؛ و ایده خلاق را به ثروت تبدیل می‌کند.

مزیت‌های کارآفرینی بسیار است، اما به طور خلاصه می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد (گرین، ۲۰۱۱):

استقلال: کارآفرینان، رییس خودشان هستند. آن‌ها خود برای خود تصمیم گرفته و از کسی دستور نمی‌گیرند.

پی‌گیری علایق: کارآفرینان می‌توانند با توجه به علایق‌شان، کسب‌وکار خود را انتخاب کنند. آن‌ها می‌توانند آرمان‌های خود را دنبال کنند، در حالی که کارگران باید تحت امر و علاقه کارفرمایان‌شان عمل کنند.

کارهای خلاقانه: کارآفرینان برای بهبود عمل‌کرد به صورت مداوم دست به خلاقیت می‌زنند و می‌توانند خلاقانه عمل کنند. باید توجه داشت که خلاقیت تنها در کارآفرینان وجود ندارد، اما کارآفرینان اختیار و قدرت بروز و پرورش خلاقیت خود را دارند.

ایجاد درآمد برای خود: کارآفرین سود کسب‌وکار را برای خود برمی‌دارد؛ به عبارت دیگر کارآفرینان در صورتی که موفقیتی کسب کنند، منافع حاصل از موفقیت را برای خود می‌دانند، نه برای فردی دیگر. پس هرچند کارآفرینی دارای ریسک است، اما در

ضرورت‌های زنده‌گی خود به کشورهای همسایه با هزاران مشکل پناه ببرند.

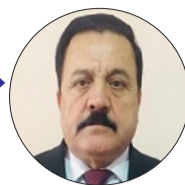
بی‌کاری پی‌آمدهای بدی در زنده‌گی فردی و اجتماعی به وجود می‌آورد. این مشکلات می‌تواند کاهش تولید، تورم، کاهش تقاضا برای محصولات، کاهش ارزش پول ملی، کاهش صادرات، جنگ، قتل، دزدی، پایین آمدن روحیه ملی، اعتیاد، مشکلات خانواده‌گی و فامیلی، مهاجرت بی‌رویه، خشونت‌های ملی و ده‌ها مشکل دیگر باشد.

حال، چه باید کرد تا این پدیده‌ی بد را نابود ساخت؟ آیا کارآفرینی می‌تواند یک راه حل جهت برون‌رفت از وضعیت موجود باشد؟

مهاجرت بی‌رویه و فرار مغزها به کشورهای دیگر ناشی از مشکلات درونی این کشور است. با این‌همه نابه‌سامانی، آیا کارآفرینی می‌تواند راه حل مناسب باشد؟

دانشمندان کارآفرین را این‌گونه تعریف کرده‌اند: کارآفرین کسی است که:

کار و شغل جدید ایجاد می‌کند؛
خوداشتغالی و دیگراشتغالی ایجاد می‌کند؛
ارزش افزوده ایجاد می‌کند؛
محصولات یا خدمات جدید به وجود می‌آورد؛
خلاقیت و نوآوری کاربردی دارد؛
با قبول خطر فعالیت‌های تولیدی و اقتصادی انجام می‌دهد؛

غصمت‌الله احمدی
مستر علوم استراتژی امنیت ملی

اگر جنگ‌ها را از نگاه توان و قدرت نظامی و تکتیک‌های مورد استفاده تحلیل و ارزیابی کنیم، می‌توانیم بگوییم که جنگ‌ها می‌توانند متعارف (مقتارن) باشند و می‌توانند نامتعارف (نامتقارن) باشند.

در جنگ‌های متعارف و کلاسیک، پلان و برنامه به اساس توانایی‌های نظامی دوست و ارزیابی نقاط قوت و ضعف دشمن، تحلیل، ارزیابی و ترتیب می‌گردد. برای کسب پیروزی و موفقیت در این نوع از جنگ، به صورت عموم، سه نوع طرز فعالیت از جانب پلان‌گذاران تهیه و به قوماندانان جنگ پیشکش می‌گردد. افزون بر آن در هر سه نوع طرز فعالیت، بر علاوه پلان اصلی، در صورت مقاومت دشمن و عدم تطبیق پلان اصلی، پلان فرعی یا نمر دو نیز وجود می‌داشته باشد. قوماندان جنگ بعد از شنیدن تشریح هر سه طرز فعالیت از جانب مادونان، یکی آن را انتخاب و به منصفی اجرا قرار می‌دهد.

به نظر من، روش جنگ در شرق و غرب تفاوت ندارد، بلکه روش جنگ به اساس توانایی‌های نظامی دو طرف، تعیین و مشخص می‌گردد. جانب قدرت‌مند که از توانایی‌های اقتصادی و نظامی خوب برخوردار است، برای تحمیل اراده خود، اشغال اراضی دشمن و کاهش تلفات نیروی بشری و ضایعات سلاح و تکنیک جنگی با طرح و دیزاین برنامه‌های جنگی دقیق در مقابل دشمن از شیوه جنگ متعارف استفاده می‌نماید. برعکس، جانب ضعیفی که نمی‌تواند در یک جنگ کلاسیک و متعارف در مقابل دشمن ایستاده‌گی کند، با در نظر داشت نقاط ضعف دشمن از شیوه نامتعارف (نامتقارن) استفاده می‌کند.

تکتیک جنگ‌های متعارف هم در شرق و هم در غرب یکسان است. در این نوع جنگ‌ها، در قدم نخست، اگر از استعمال راکت‌های دوربرد استراتژیک بگذریم و در مقیاس کوچک آن را ارزیابی کنیم، بمباران هوایی در عمق خطوط مدافعه و بر مراکز تجمع دشمن، دیپوها و خطوط مواصلاتی دشمن صورت می‌گیرد. بعد، انداختن‌های توپچی و ریاکتیف بر خطوط مدافعه دشمن اجرا می‌شود. در اخیر قطعات پیاده یا حمایت‌تانک‌ها و هلیکوپترها به تعرض می‌پردازند. بنا، در شرق و غرب همین شیوه‌ای است که در جنگ‌های کلاسیک از آن استفاده صورت می‌گیرد.

در افغانستان بعد از انقلاب ثور نیز همین شیوه به کار گرفته می‌شد. من که از سال ۱۳۶۱ در فرقه ۱۲ قول اردوی ۳ پکتیا اجرای وظیفه می‌کردم، قوماندانان آن زمان، هم چنان شوروی‌ها از همین نوع طرز فعالیت متعارف در مقابل مجاهدین (چریک‌ها) استفاده می‌کردند. به طور مثال، زمانی که قطعات نظامی به

جنگ‌های متعارف و نامتعارف؛ جنگ «افسر» و «چریک»

نباشند. اگر دور نرویم و بیش‌تر تجارب کشور خودمان را به بحث و ارزیابی قرار دهیم، نظام‌های سیاسی بعد از سال ۱۳۵۲ و کودتای ۲۶ سرطان به خصوص بعد از هفتم ثور ۱۳۵۷ و انقلاب ج.د.خ افغانستان، از مشروعیت سیاسی برخوردار نبودند. مردم در سراسر کشور با ابزارهای بسیار کهن نظامی علیه جمهوری دموکراتیک خلق افغانستان قیام کردند. این مردم که بعدها به نام مجاهدین مسمی گردیدند، چون با ابزارهای کهن نظامی نمی‌توانستند در مقابل توپ، تانک و طیاره دولت وقت به جنگ متعارف بپردازند، مجبور بودند از جنگ نامتقارن استفاده کنند. و این‌که، «چریک در مقابل افسر» نه تنها در افغانستان، بلکه در ویتنام مقابل امریکا، در چین مانو در مقابل دولت آن زمان آن کشور، در جنگ دوم جهانی چریک‌های اروپای شرقی و شوروی در مقابل جرمن‌ها، به همین ترتیب در کوبا و سایر کشورهای امریکای لاتین و در بعضی کشورهای افریقای، چرا پیروز می‌شدند، یگانه علت آن نبود مشروعیت در نظام‌های سیاسی آن کشورها بود که مشروعیت خودشان را از مردم خود نگرفته، بلکه به حمایت کشورهای خارجی بالای ملت‌های شان تحمیل گردیده بودند.

اگر باز هم دور نرویم و در کشور خود به ارزیابی رشد و تکامل طالبان بپردازیم، آن‌ها نیز در مقابل دولت افغانستان و نیروهای بین‌المللی از جنگ‌های نامتعارف استفاده می‌کنند. به این خاطر که امکان ندارد، آن‌ها با امکانات دست داشته نظامی‌شان در مقابل امریکا و یا دولت افغانستان در یک جنگ متعارف درگیر شوند. در جنگ‌های متعارف قسمی که معمول است، خطوط مقدم جبهات و خطوط مدافعه دوست و دشمن معلوم است و طالبان هرگز نمی‌توانند در مقابل آتش دولت افغانستان و امریکا ایستاده‌گی کنند، بنا، مجبور بودند به جنگ چریکی (نامتقارن) بپردازند.

دولت‌هایی که مشروعیت‌شان را از مردم خود نگرفتند و با حمایت خارجی‌ها بر مردم‌شان تحمیل شدند، همیشه تا کام بودند. در ویتنام، حکومت ویتنام جنوبی

ولسوالی احمدخیل ولایت پکتیا می‌رسیدند، برای رفتن به ولسوالی‌های زاری‌آریوب و یا چمکنی، در قدم نخست، میگ‌های شکاری، نقاط آسیب‌پذیر را بمباران می‌کردند. بعد از ختم بمباران، قطعات توپچی و «ریاکتیف» به فعالیت می‌پرداختند. در ختم انداختن‌های توپچی و «ریاکتیف»، قطعات پیاده با حمایت تانک‌ها و زره‌پوش‌ها داخل دره می‌شدند، نقاط آسیب‌پذیر را در کوه‌ها و تپه‌ها اشغال و مسیر را تامین امنیت می‌کردند و در قدم اخیر، متباقی قطعات داخل دره، به حرکت ادامه می‌داند.

حال، مجاهدین چی باید می‌کردند؟ مجاهدین که از نیرو و امکانات بهتر نظامی برخوردار نبودند، باید از شیوه و تکتیک جنگ غیر متعارف (نامتقارن) استفاده می‌کردند. آن‌ها با استفاده از تکتیک‌های جنگ چریکی، با استفاده از «هنر جنگ» اثر سانتزو و تکتیک‌های جنگ‌های چریکی مانو رییس جمهور اسبق جمهوری خلق چین استفاده می‌کردند. در قلعه‌های کوه‌ها و سایر نقاط کم‌تر آسیب‌پذیر، به تعداد چند نفر محدود جابه‌جا می‌شدند، بهترین سطر و اخفا می‌نمودند، در راه‌ها، ماین‌های کنار جاده یا فشاری و یا هم الکتریکی فرش می‌کردند. قطارهای نظامی، وقتی نیم می‌شدند و یا در آخر می‌رسیدند، نظر به توان و قدرت مجاهدین، بر یکی از وسایط مابین انفجار داده می‌شد، همزمان انداختن‌های راکت سرشانه‌ای و سلاح‌های سبک شروع می‌شد. هرج‌ومرج و گریزگریز میان پرسونل قطار به وجود می‌آمد، تلفات و ضایعات را نیروهای آن زمان متحمل می‌شدند. بنا این هم یکی از درس‌های آموخته شده است که جانب قدرت‌مند همیشه از جنگ متعارف و جانب ضعیف از جنگ نا متعارف استفاده می‌کنند.

«افسر در مقابل چریک» و یا جنگ متعارف در مقابل نامتعارف زمانی شکست می‌خورد که نظام سیاسی در یک کشور از «مشروعیت کامل سیاسی» برخوردار

مروری بر جنگ جهانی اول

اصیل لعل‌زاده

بعضی از مورخان امپراتوری اطریش-مجار را به خاطر خواست خرد کردن صربستان پس از قتل فرانسیس فردیناند و بی‌علاقه‌گی به مذاکره، مسوول می‌دانند. دیگران استدلال می‌کنند که جاه‌طلبی آلمان برای سلطه بر اروپا علت قابل تأکید بروز جنگ بود. آنان می‌گویند که آلمان اطریش را ترغیب به حمله بر صربستان کرد. آن‌ها آلمان هم همانند اطریش-مجار مسوول جنگ با روسیه می‌دانند. اطریش-مجار می‌دانست که حمله بر صربستان می‌تواند به مفهوم جنگ با روسیه باشد؛ اگر از یاری آلمان مطمئن نمی‌بود، احتمالاً از آغاز جنگ خودداری می‌کرد.

مورخ آلمان، فرتیس فیشنر، می‌نویسد: «چون آلمان خواستار جنگ اطریش و صربستان شد و با اطمینان بر برتری نظامی خود، آگاهانه مخاطره درگیر شدن با روسیه و فرانسه را پذیرفت، بنابراین رهبران آلمان هم سهم قابل ملاحظه‌ای در مسوولیت آغاز جنگ عمومی ۱۹۱۴ داشتند.

روسیه و فرانسه هم مسوول جنگ شناخته شده‌اند. بسیج نیروهای روسیه جنگ محدود اطریش-مجار با صربستان را به جنگ عمومی جهانی عوض کرد. یک نکته دیگر هم باید تذکر داده شود. جنرالان و دولت‌مردان، بعضی جنگ را خوش‌آمد می‌گفتند و نمی‌کوشیدند جدی از شیوع آن جلوگیری کنند. انتظارشان جنگ کوتاه بود که برای کشورشان مفید باشد. در واقع به ذهن هیچ کسی خطور نمی‌کرد که جنگ جهانی اول تبدیل به جنگ چهارساله و خونین، مخرب و وحشیانه شود.

زنده‌گی می‌کردند، از تأثیر آن در طول جنگ مصون ماندند. در گذشته چنین نبود. حتا در دوران ناپلیون بسیاری از مردم می‌توانستند زنده‌گی خود را به همان ترتیب دوران صلح ادامه دهند.

وقتی بالون‌ها روی لندن بمب ریختند و زیردریایی‌ها کشتی‌های تجاری را غرق کردند، جنگ به فضای غیرنظامی سرایت کرد و خط جبهه همه جا بود. در نقشه‌ی اروپا تغییرات زیادی ایجاد شد. کشورهای زیادی پس از فروپاشی امپراتوری عثمانی و امپراتوری اطریش-مجار و از بین رفتن روسیه تزاری و شکست آلمان، تشکیل شدند.

یوگسلاوی، چک‌وسلواکی، لهستان، لتونی، لیتوانی و استونی خلق شدند. استقلال فنلند از روسیه و جدا شدن مجارستان از اطریش تغییرات اساسی در نقشه‌ی جغرافیایی اروپای شرقی بود.

سوریه از جمله «لبنان» تحت‌الحمایه‌ی فرانسه، فلسطین از جمله «اردن» و بین‌النهرین «عراق» تحت‌الحمایه بریتانیا شدند. این تغییرات در نقشه اروپا و خاور میانه اثر پایدار داشت که تا به امروز رویدادبرانگیز است.

در آن وقت در مکاتب برای شاگردان آموزش داده می‌شد که پیروزی در جنگ برای یک ملت بزرگ‌ترین پیروزی است و مردن در میدان جنگ برای یک سرباز مرگی باشکوه و بزرگ‌وارانه است.

آیا کشور خاصی را می‌توان مسوول بروز/شروع جنگ دانست؟

شرافت‌مندانه بود.

- ملی‌گرایی برانگیزنده‌ی احساسات قوی بود؛ عشق به وطن و نفرت/خصومت نسبت به کشورهای دیگر.

نتیجه جنگ جهانی اول:

جنگ جهانی اول دوران سخت و وخیم تاریخ بود که اثرات و تأثیرگذاری آن جنگ تا به امروز نیز باقی مانده است. نتیجه آن جنگ بزرگ چه بود؟

استنباط:

جنگ موجب تلفات انسانی زیان‌بار شد. حدود دو میلیون سرباز در آن جنگ کشته و حدود بیست‌ویک میلیون دیگر زخمی شدند. در مجموع بیش از بیست‌و‌دو میلیون نظامی و غیرنظامی در آن جنگ کشته شدند. اروپا به گورستان عظیم تبدیل شد. زمانی که هزاران نفر به خانه برگشتند، از آن پس معلول جسمانی/روحي بودند.

جنگ جهانی اول رویه‌ی جنگ را منقلب ساخت. جنگ جهانی اول تغییرات بسیاری را در رویه‌های جنگی موجب شد. تانک، نیروهای زیردریایی، نیروهای هوایی و گازهای سمی برای اولین بار در جنگ جهانی اول به کار گرفته شد. جنگ جهانی اول آغازگر عصر جنگ‌های فراگیر بود.

مورخ امریکایی، گودون کریگ، یادآور می‌شود: «جنگ ۱۹۱۴ اولین جنگ فراگیر تاریخ بود، بدین مفهوم که تعداد کمی از افرادی که در کشور دیگر

بیماران جان می دهند، متخصصان «داخله» به شفاخانه‌های کرونا نمی روند

انتقاد از بی تجربه‌گی کدر درمانی شفاخانه‌های کووید-۱۹

اعضای شورای ولایتی هرات از بی تجربه‌گی و ناتوانی کدر درمانی شفاخانه‌های کووید-۱۹ در آرایه‌ی خدمات به بیماران ابراز نگرانی می‌کنند. غلام‌حسین هاشمی، عضو شورای ولایتی هرات، در صحبت با روزنامه ۸صبح ادعا دارد که در سفر ماموسی زیور، معین پیشین وزارت صحت عامه به هرات، کدر پزشکی و پرستاران مراکز ویژه کرونا بدون در نظر گرفتن شایسته‌گی استخدام شده‌اند.

به ادعای او، معین پیشین وزارت صحت عامه، به مقام‌های صحی هرات گفته بود: «کرونا تداوی ندارد، تنها راه پیش‌گیری آن قرنطین شدن مردم در خانه است و به همین دلیل استخدام پزشکان کارآزموده و تجربه‌دار در شفاخانه‌های کووید-۱۹ مهم نیست.» این عضو شورای ولایتی که عضویت «کمیته مبارزه با کرونا» در هرات را دارد، می‌افزاید که به دلیل ناتوانی کدر پزشکی در آرایه خدمات درست به بیماران، مردم نسبت به شفاخانه‌های کووید-۱۹ بی‌اعتماد شده‌اند.

روایت آقای هاشمی از شفاخانه‌های کرونا در هرات چنین است که در این مراکز درمانی، به عوض پرستار، قابله استخدام شده، برخی پزشکان حتا یک روز تجربه کاری ندارند، کدرهای درمانی استفاده از دستگاه تنفس مصنوعی را نمی‌دانند و همه‌ی این موارد کنار هم سبب شده که در حق بیماران ظلم ناخوشودنی صورت گیرد. او تأکید می‌کند که برای بررسی استخدام پزشکان شفاخانه‌های کرونا در هرات، هیأتی با حضور نماینده‌گان شفاخانه‌ی حوزه‌ای تشکیل شده تا اسناد آنان بررسی شود، اما تاکنون این اقدام نتیجه‌ی مشخصی به دنبال نداشته است.

از جانب دیگر، مقام‌های محلی و ریاست صحت عامه هرات، بر تجهیز شفاخانه‌های کووید-۱۹، برطرف شدن مشکلات موجود در آن‌ها و بهبود عرضه خدمات به بیماران سخن می‌گویند، اما بازم شکایت‌های زیادی در پیوند به عرضه خدمات در مراکز ویژه درمان کرونا، وجود دارد.

برای مهار بیماری تلاش کرده‌اند. داکتر میرابراهیم بسیم، متخصص انتانی، یکی از این افراد است. او در گفت‌وگو با روزنامه ۸صبح می‌پذیرد که نیاز است متخصصان داخله برای درمان بیماران کرونا، در شفاخانه‌های ویژه کووید-۱۹ حضور داشته باشند، اما برخی مشکلات مانع حضور آنان شده است.

آقای بسیم می‌افزاید که برخی پزشکان به دلیل سن و سال زیاد و بیماری‌های جانبی مانند دیابت و بیماری‌های قلبی، بیش‌تر در معرض خطر کرونا قرار دارند و به همین دلیل از حضور در شفاخانه‌های کووید-۱۹ خودداری می‌ورزند. شماری از پزشکان نیز از مشکلات در شفاخانه‌های کرونا انتقاد دارند و عدم فراهم‌سازی امکانات برای پزشکان و کدر درمانی از سوی حکومت را، دلیل اصلی حاضر نشدن متخصصان به این مراکز درمانی عنوان می‌کنند.

اعضای «مجمع عمومی مبارزه با کرونا» در هرات، بر بسیج عمومی برای حضور پزشکان داخله در شفاخانه‌های کرونا پافشاری دارند. عبدالقدیر صالحی، عضو این مجمع، به ۸صبح می‌گوید که حکومت در مدیریت کرونا، عمل کرد مناسبی ندارد و این امر سبب مشکلاتی در روند درمان بیماران شده است.

با این همه، در نبود پزشکان و متخصصان داخله در مراکز درمانی ویژه کرونا، جمعی از پزشکان با ایجاد یک گروه کاری در برنامه ارتباطی «وتس‌اپ» از این طریق برای پزشکان و کدر درمانی شفاخانه‌های کرونا، مشورت می‌دهند و در روند درمان بیماران سهم می‌گیرند.

شفاخانه‌های کووید-۱۹ بروند و نبود آنان در میدان نبرد با کرونا، مشکل‌ساز شده است.

در نخستین روزهای همه‌گیری ویروس در هرات، برخی پزشکان، پرستاران و کارمندان سکتور صحی به کووید-۱۹ گرفتار شدند. جان‌باختن داکتر عبدالواحد رازی، از کدرهای برجسته‌ی طبی کشور، به دلیل ابتلا به کرونا، ترس بزرگی میان پزشکان هراتی ایجاد کرد. هراتیان با انتقاد از خالی ماندن میدان نبرد با کرونا، از سوی برخی متخصصان داخله و پزشکان مشهور و دارای «نام و نشان» از مسدود شدن عمدی معاینه‌خانه‌های پزشکان از ترس ابتلا به کرونا، شاکی‌اند.

اسدالله تیموری و حسین‌الله سادات، از کاربران شبکه‌های اجتماعی در هرات، با نشر مطالبی در پیوند به این موضوع، صدای اعتراض‌شان را نسبت به بی‌مهری شماری از پزشکان در شرایط حساس همه‌گیری کرونا، از طریق شبکه‌های اجتماعی بلند کرده‌اند.

کمک گرفتن از نرم‌افزار «وتس‌اپ» برای درمان بیماران

در کنار مشکلات شفاخانه‌های کرونا و عدم حضور پزشکان و متخصصان داخله در این مراکز درمانی، اما برخی کدرهای برجسته‌ی پزشکی از نخستین روزهای ثبت موارد مثبت ویروس، در خط مقدم نبرد

سرپرست وزارت صحت عامه، به تازه‌گی در نشست خبری بیان کرد که عدم حضور پزشکان و متخصصان «داخله» در شفاخانه‌های کرونا، از مهم‌ترین مشکلات این مراکز درمانی در هرات است.

محمدحسین نیک‌خواه

طی روزهای اخیر، انتقادات از بی‌پروایی برخی پزشکان متخصص در مهار بیماری کووید-۱۹ و بسته شدن عمدی دروازه معاینه‌خانه‌ها از سوی آنان، وجود داشته است. این مساله با واکنش برخی ساکنان هرات روبه‌رو شده و آنان در شبکه‌های اجتماعی صدای اعتراض‌شان را بلند کرده‌اند.

افزون بر این، شورای ولایتی هرات، از بی‌تجربه‌گی برخی پزشکان و پرستاران که در شفاخانه‌های کووید-۱۹ استخدام شده‌اند، شاکی است. به ادعای برخی اعضای این شورا، در مواردی «قابله‌ها» در عوض «پرستارها» در شفاخانه‌های کووید-۱۹ استخدام شده‌اند.

فعالان مدنی هرات، خواهان بسیج عمومی به هدف تشویق و فشار وارد کردن بر متخصصان داخله‌اند تا آنان در کنار کدر درمانی، برای خدمت‌رسانی به بیماران کرونایی، در شفاخانه‌های کووید-۱۹ حاضر شوند.

نبود پزشکان و متخصصان «داخله» در میدان نبرد با کرونا

نامزدوزیر و سرپرست وزارت صحت عامه، چند روز پیش برای بررسی وضعیت مهار کرونا به هرات سفر کرد. او در نشست خبری اعتراف کرد که نبود پزشکان متخصص «داخله» در شفاخانه‌های کووید-۱۹ از مهم‌ترین مشکلات این مراکز درمانی در هرات است.

به گفته‌ی او، بیش‌تر افراد کرونایی بیماری‌های جانبی دیگر هم دارند و علت اصلی مرگ‌ومیر، وجود بیماری‌های ضمیمه‌ای در مبتلایان است و از همین رو نیاز است تا متخصصان داخله برای درمان بیماران، در شفاخانه‌های کرونا حضور داشته باشند.

احمدجواد عثمانی، سرپرست وزارت صحت عامه، افزود که پزشکان و متخصصان داخله، با وجود نیاز فوری بیماران برای دریافت خدمات صحی، حاضر نیستند به

دولت جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت صنعت و تجارت

دولت افغانستان اسلامی جمهوری دولت
د صنعت او سوداگری وزارت

General Directorate of Admin-Finance
آمریت تدارکات
مدیریت خدمات مشورتی

Request for Expression of Interest

Procuring Entity	Ministry of industry and commerce (MOIC)
Budget code	AFG-250157
Project Name	Feasibility study of industrial parks in Ghazni, Nimruz , Takhar and Laghman Provinces.
Funded By	Government of Afghanistan
Project Description	Ministry of industry and commerce highly invites all the qualified consultancy firms to attend the feasibility study of industrial parks mentioned above. Therefore, all the eligible consultants having experience relevant to the terms of reference, are highly welcomed to express interest and send their EOIs to the address mentioned below. For further information about the project, please download the ToR and REOI documents form the website on www.moic.gov.af .
Procurement Ref No.	MOIC/99/CS-001/QCBS
Deadline for Submission of EOI	10:00 AM (Kabul Local Time) From the issue date on Daily up to 14 calendar days. Note: EOI must be delivered in a written form to the address below (in person or by email address) before deadline mentioned above.
Address for Submission EOI	Attention: Wahidullah Wesal Name of the Procuring Entity: Ministry of industry and commerce of Afghanistan (MOIC) Address: 3 rd Floor, New Building, Procurement department, Darulaman road, Kabul-Afghanistan
For Information	In case of any problem in downloading, may obtain the same by sending e-mail at the address wahid.wesal2017@gmail.com with CC to passon_@yahoo.com / Nader.waras@gmail.com or from the following Address: Attention: Wahidullah Wesal : Consultancy Services manager Phone no: 0202103405 Cell no: 0744874385

دولت جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت صنعت و تجارت

دولت افغانستان اسلامی جمهوری دولت
د صنعت او سوداگری وزارت

General Directorate of Admin-Finance
آمریت تدارکات
مدیریت خدمات مشورتی

Request for Expression of Interest

Procuring Entity: Ministry of Industry and Commerce (MOIC)

Name of the Project: Marketing promotional material for Afghanistan Exporting products

Ref No. MOIC/99/CS-003/QCBS

Selection Method: (QCBS)

Marketing and promotional material for Afghanistan exporting products which consists of 2 main following sections: 1. branding for designing promotional material such as photography, Video recording, promotional items, Production and designing-printing guidelines. 2. Branding for digitalization such as Web site developing, social media develop and campaigning, brand and creative management and lead management for an efficient awareness of national and international markets of Afghanistan original products.

Therefore, all the eligible consultants having similar experience relevant to the terms of reference, are invited to express their interest and send their EOIs to the address mentioned below. For further information about the project, please download the ToR and REOI documents form the website on www.moic.gov.af

Deadline for Submission of EOI: 10:00 AM (Kabul Local Time), from the issue date of daily up to 14 calendar days. Notice that the consultants must deliver their EOIs in a written form to the address below (in person or by email).

Address: Darulaman Road, Ministry of Industry and Commerce, Procurement Department.

Attention: Wahidullah Wesal, consultative Services Manager.

Email Add: Wahid.wesal2017@gmail.com CC to Ilyas_Tabish@hotmail.com and Nader.waras@gmail.com

Phone No. 0744 87 43 85- Office No. 020 210 34 05

ماستر دیت کارت
 ماستر دیت کارت همراه با خدمات گسترده، متناسب با نیازها و شرایط مالی شما می‌باشد. کارت متکرره به سانگی با حساب مشتری عزیز بانک ارتباط دارد تا مشتری به پول خود در هر نقطه دنیا دسترسی داشته باشد.
 • در بیشتر از 25 ملیون فروشگاه های سراسر جهان قابل پذیرش بوده و همچنان در کارت متکرره در فروشگاه های تجاری انتخاب شده، تخفیف مناسب در نظر گرفته میشود.
 • پذیرش در ماشین های خود پرداز صرافی برای برداشت سریع پول نقد در افغانستان و کشور های خارجی، برداشت مجانی پول نقد از همه ماشین های خود پرداز صرافی عزیز بانک
 1515
 www.azizibank.af

موانع فراوری توسعه اقتصادی در کشورهای

جهان سوم

توسعه اقتصادی

سید یاسر حسینی

دانش آموخته اقتصاد و همکار بخش تحقیق شورای متخصصان هرات

از دیدگاه شومپیر، توسعه اقتصادی عبارت است از به کارگیری ترکیبات جدید ابزارهای تولید، به گونه‌ای که شرایط کالاهای موجود دگرگون شود و یا کالای جدیدی ارایه گردد و یا منابع جدید عرضه یا بازارهای تازه‌ای گشوده شود.

توسعه‌یافته‌گی و توسعه‌نیافته‌گی از مباحث جدی و پرمناقشه‌ای است که بعد از تحولات مربوط به مدرنیته در غرب روی داد. توسعه‌یافتن و یا توسعه‌نیافتن به شاخص بزرگی مبدل شده بود که مکاتب و ایدئولوژی‌های غالب در هر دوره به ویژه در قرون نوزدهم و بیستم بحث پیرامون آن را یکی از لازمی‌ترین مباحث و از اولویت‌های فکری و تیوریک خود می‌دانستند.

در کشورهای موسوم به جهان سوم علی‌رغم تلاش فراوانی که در قالب برنامه‌های عمرانی جهت کاهش توسعه‌نیافته‌گی، فقر و نابرابری صورت گرفته، لیکن مشکلاتی چون فقر و نابرابری به قوت خود باقی است. به تعبیری، جریان توسعه اقتصادی جدا از نابرابری‌های به جا مانده از پیش، به خودی خود غالباً طوری است که طی آن عده‌ای وضعیت بهتری پیدا کرده‌اند، در حالی که سایرین در نهایت اگر وضعیت بدتری پیدا نکنند، در همان سطح باقی می‌مانند.

کشور ما نیز که در ردیف کشورهای توسعه‌نیافته است، نیازمند بررسی جدی و دامنه‌دار از نظرگاه علمی بر محور توسعه و عوامل تاثیرگذار بدان می‌باشد. این امر وقتی صورت جدی‌تر به خود می‌گیرد که دیده می‌شود ظرفیت‌های لازم برای توسعه افغانستان در ابعاد مختلف وجود دارد.

منشأ پیدایش اقتصاد و توسعه در کشورهای جهان سوم

آن گونه که امروز می‌دانیم، منشأ پیدایش اقتصاد و توسعه به امریکای لاتین در دهه‌های ۱۹۳۰ و ۱۹۴۰ و نیز در اروپای غربی به ویژه انگلستان و امریکای شمالی در سال‌های ۱۹۵۸ تا ۱۹۴۳ بازمی‌گردد. در همین حال، در دهه‌های ۱۹۴۰ و ۱۹۵۰ پیش‌تر اقتصاددانان اروپای غربی و امریکای شمالی که توجه خود را به مناطق توسعه‌نیافته (به لحاظ اقتصادی) و عقب‌افتاده جهان معطوف کرده بودند، شامل بخش وسیعی از آسیا، آفریقا و امریکای لاتین می‌شد؛ مناطقی که شرایط

دادن افزایش جمعیت در این کشورها و افزایش زاد ولد می‌باشد. بیش‌ترین زاد ولد را خانواده‌های کشاورز در این کشورها دارند، به خاطر این که برای آن‌ها نوعی نعمت بزرگ محسوب می‌شود؛ زیرا این فرزندان از سنین پایین به عنوان نیروی کار و معیشت خانواده کار می‌کنند. پس تقارن ناگهانی و گاه ناخواسته یک روند قدیمی بومی (میزان بالای زاد ولد) با یک روند جدید (کاهش مرگ‌ومیر)، پدیده‌ای به نام افزایش جمعیت در این کشورها به وجود آورده است.

آثار افزایش جمعیت بر رشد اقتصادی

یکی از اولین و مهم‌ترین آثار رشد جمعیت در کشورهای مربوط، تاثیر منفی آن بر رشد اقتصادی است. برای فهم این موضوع، کافی است به این نکته ساده ولی مهم توجه داشته باشیم که جمعیت اضافه شده، هم نیازمند کالاها و خدمات جدید و هم محتاج اشتغال (فرصت‌های شغلی جدید) است و هر دوی این‌ها در گرو سرمایه‌گذاری‌های جدید است؛ اما کشورهای کم‌توسعه در تامین سرمایه‌های مورد نیاز خود با مشکلات زیادی مواجه‌اند.

آثار جمعیت بر اشتغال و بی‌کاری

یکی دیگر از آثار و پی‌آمدهای افزایش سریع جمعیت در کشورهای کم‌توسعه، افزایش تعداد بی‌کاران است. اگر میزان رشد اقتصادی در این کشورها را معلول فقدان یا محدودیت فرصت‌های شغلی مفید و کارآمد بدانیم، افزایش سریع جمعیت نیز به نوبه خود بر این مشکل می‌افزاید و به این وسیله بر میزان انواع بی‌کاری و کم‌کاری در این کشورها نیز افزوده می‌شود. نخست آن‌هایی را که فاقد کاراند، در فقر غوطه‌ور می‌سازد، سپس از طریق تاثیری که بر سطح دست‌مزدها می‌گذارد، بر فقر تعدادی از شاغلان این کشورها نیز می‌افزاید.

منابع:

۱. اسمیت، برابان کلایو، فهم سیاست جهان سوم، ترجمه امیرمحمد حاجی یوسفی و محمدسعید قائنی نجفی، چاپ دوم، تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی، ۱۳۸۴.
۲. قوام، سیدعبدالعلی، جهانی شدن و جهان سوم، تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی، ۱۳۸۴.
۳. آزاد، دکتر غلامرضا، نظریه‌های اقتصادی توسعه، چاپ اول، تهران: ۱۳۷۶.

سیاسی، اجتماعی و اقتصادی متفاوتی بر آن حاکم بود. عوامل ضعف در خودکفایی اقتصادی در کشورهای جهان سوم

شبکه‌های ارتباطی

شبکه‌ی ارتباطی که به موضوع سیستم ارتباطی سمعی و بصری برمی‌گردد، در کشورهای جهان سوم محدود است. سیستم مخابرات با چالش‌هایی از قبیل عدم امکانات و بلند بودن هزینه‌های تماس مواجه است. این سبب شده تا مردم آن را در اولویت ضروریات‌شان قرار ندهند. همچنین کنترل شدید دولت بر رسانه‌ها و مطبوعات در این کشورها باعث شده تا این ابزار در اختیار گروه حاکم باشد و به صورت یک‌طرفه فعالیت کند که این مساله محدود و معدود بودن آن‌ها را می‌رساند.

انرژی

با وجود این‌که یک تعداد از کشورهای جهان سوم از منابع غنی انرژی خصوصاً نفت و گاز برخوردار اند، اما به صورت کل میزان استفاده از منابع انرژی در این کشورها به مراتب کم‌تر از کشورهای صنعتی است. عدم امکانات مناسب و نبود سیاست درست برای استفاده از این منابع، باعث شده تا کشورهای این‌که از منابع غنی نیز برخوردار اند، نتوانند از این منابع درست استفاد کنند. البته در خیلی از کشورهای جهان سوم منابع انرژی به ویژه سوخت، کم است و در سطح تولید نازل قرار دارد.

نبود منابع کافی انرژی (نفت، گاز و برق) در کشورهای جهان سوم سبب شده تا این کشورها برای سوخت از منابع دیگری مانند چوب، زغال‌سنگ و امثال آن استفاده کنند که این مساله در جای خود عواقب دیگری به دنبال دارد. آمارهای منتشرشده‌ی اخیر نشان می‌دهد که در کشورهای جهان سوم سالانه بیش از ده میلیون هکتار جنگل جهت سوخت از بین می‌رود که این مساله می‌تواند عواقب ناگواری علاوه بر به هم خوردن محیط زیست، در کاهش مواد سوخت و محدود شدن این نعمت نیز در پی

تقلاب برای مشروعیت؛

حذف عالمان میانه‌رو

علی‌سجاد مولایی

است و برای مهار آن نیز قرائت معتدل از متون دینی شاید کارساز باشد. عالمان و روحانیون معتدل در این قسمت می‌توانند نقش برجسته‌ای را بازی کنند و مبنای دینی بنیادگرایان را سست و ضعیف کنند. تضعیف ایدئولوژیک موتور جذب نیروی بیش‌تر را از کار می‌اندازد و آنگاه است که فشار نظامی می‌تواند موثر واقع شود.

حذف عالمان میانه‌رو و معتدل

جریان‌های بنیادگرا می‌دانند همان‌طوری عالمان و روحانیون می‌توانند برای آن‌ها مشروعیت ایجاد کنند،

پنقش عالمان میانه‌رو در مهار بنیادگرایی
 جریان‌های افراطی و بنیادگرا در میان قشر سنتی جامعه جایگاه و پایگاه مردمی نیرومند دارند و به همین دلیل تنها استفاده از ابزار سخت (سرکوب و جنگ) نمی‌تواند برای نابودی این جریان‌ها کافی باشد. گاهی سرکوب نیروهای بنیادگرا باعث می‌شود تا این نیروها قدرت‌مندتر و منسجم‌تر شوند. به زعم نویسندگان کنار کاربرد زور و ابزار نظامی، وجود نیروهای معتدل و میانه‌رو ضروری است. بنیادگرایی اسلامی با تکیه بر قرائت افراطی و رادیکال از متون دینی شکل گرفته

به همان ترتیب مشروعیت آن‌ها را نیز می‌توانند سلب کنند. به همین سبب وجود عالمان معتدل که قرائت معتدل از اسلام و متون اسلامی دارند، در امر مبارزه با بنیادگرایی لازم است. عالمان و روحانیون میانه‌رو می‌توانند جلو جذب شدن افراد به گروه‌های بنیادگرا را بگیرند و در بی‌نقاب ساختن این گروه‌های نقش اساسی خواهند داشت. طالبان به این موضوع به خوبی پی برده‌اند و از همان آغاز روحانیون مخالف اندیشه خود را حذف می‌کردند. در سالیان اخیر گزارش متعددی وجود دارد که طالبان به وسیله ترس و ارعاب به عالمان میانه‌رو و معتدل هشدار داده و آن‌ها را تهدید کرده‌اند. در میان طالبان سه روحانی برجسته را که مخالف اندیشه‌های آن‌ها بود یا به عبارت دیگر اندکی متمایل به سمت دولت بوده‌اند را حذف کردند. دکتر ایاز نیازی، دانش‌آموخته الازهر مصر، قرائت به مراتب معتدل‌تر نسبت به طالبان از اسلام داشت و چندین بار از طالبان خواسته بود که به جنگ پایان ببخشند. مولوی عزیزالله مفلح نیز در یک سخنرانی خود بیان کرده بود روزی بیاید که تمام عالمان و روحانیون به صف ارتش ملی بپیوندند. مولوی سمیع‌الله ریحان نیز منتقد شیوه مبارزات طالبان بود. طالبان با حذف این سه مهره‌ی درشت که جایگاه بلند در افغانستان داشتند، مشروعیت جنگ‌شان را حفظ کرده و خلای جبران‌ناپذیری را میان نیروهای معتدل و میانه‌رو به وجود آورده‌اند.

امضای توافق‌نامه صلح میان طالبان و ایالات متحده در قطر گمانه‌زنی‌های فراوان را در مورد آینده جنگ‌جویان طالب و مشروعیت جنگ آن‌ها به وجود آورد. آن‌چه به جنگ چندین‌ساله طالبان مشروعیت می‌بخشید، حضور نیروهای خارجی در افغانستان بود. طالبان با استفاده از موضوع حضور ایالات متحده به عنوان یک کشور غیراسلامی در خاک یک کشور مسلمان و با قرائت افراطی از متون دینی افراد زیاد را توانستند جذب خود کنند و به جنگ چندساله‌شان در افغانستان مشروعیت بخشند. امضای توافق‌نامه صلح با ایالات متحده و طالبان، طرفداران و مخالفان خود را در میان گروه طالبان داشت. عده‌ای بر این عقیده بودند که جنگ‌جویان طالبان با از دست رفتن مشروعیت جنگ، شاید جذب گروه دیگری شوند یا هم گروهی دیگر را تشکیل بدهند و یا این‌که ترک میدان جنگ کنند. به نظر می‌رسد طالبان ناراضی از موافقت‌نامه صلح با ایالات متحده گروه جدیدی را تحت عنوان «حزب ولایت اسلامی» تشکیل داده‌اند.

امضای موافقت‌نامه صلح با ایالات متحده از مشروعیت جنگ طالبان کاسته است. از سوی دیگر عالمان دینی معتدل و میانه‌رو نیز می‌توانند مزید بر علت باشند و مشروعیت دینی جنگ طالبان را زیر سوال ببرند.